

GA - 14

РУДОЛФ ЩАЙНЕР
РУДОЛФ ЩАЙНЕР

ПРОБУЖДАНЕТО
НА
ДУШИТЕ

ДУХОВНО И ДУШЕВНИ СЪБИТИЯ
В СЦЕНИЧНИ КАРТИНИ

превод от немски: **ДИМО ДАСКАЛОВ**

НЕРЕДАКТИРАН ПРЕВОД

изготвил: **ПЕТЪР ИВАНОВ РАЙЧЕВ** - сканиран от копие

ПРЕГЛЕДАНО ОТНОВО СРАВНЕНО С РЪКОПИСА ИЗДАНИЕ

1. издание /Хиляда бр, Берлин 1913 г. /
2. издание /Втора хиляда, Берлин 1913 г. /
3. издание /Трета хиляда, Берлин 1918 г. /
4. издание /Четвърта хиляда, Берлин 1918 г. /
5. издание /5 до 9 хиляда, Берлин 1922 г. /
6. издание /10 -13 хиляда, Дорнах 1948/
7. издание /14-16 хиляда, Дорнах 1956 г. /

Редица допълнителни сценични забележки, направени от Мария Щайнер на основата на едно ново проучване в Гьотеанума, Дорнах, които в 1948 г. бяха прибавени отделните томове, бяха приети без особено характеризиране.

Да се разберат отъясно и наляво на зрителя.

Всички права, особено правото за представяне и превеждане, при Администрацията на Наследството на Рудолф Щайнер, Дорнах, Швейцария.

Първата мистерийна драма бе съчинена от Рудолф Щайнер в 1910 г. В 1911 г. после два втората драма, в 1912 и 1913 г. третата и четвъртата драма. Премиерите на четирите мистерийни драми бяха представени под ръководството на Рудолф Щайнер и като зрители бяха допуснати само членове на Теософското, по-късно Антропософско Общество.

Вратата на посвещението - в драматичния театър на 15 август 1910 г.

Изпитание на душата - в театъра на Градинския площад, на 17 август 1911 г.

Пазачът на прага - в театъра на Градинския площад, на 24 август 1912 г.

Пробуждането на душите - в Народния Театър на 22 август 1913 г.

За лятото на 1914 г. беше запланувана петата мистерийна драма. Както през по-предните години Р. Щайнер възнамеряваше да я напише преди започване на репетициите. На 31 юли избухна първата световна война. Приготовленията за представянето трябваше да бъдат отменени и написването на замислената изцяло драма не бе осъществено.

Заплануваното за лятото на 1923 г. цялостно представяне на четирите драми в първия Гьотеанум, за което Р. Щайнер бе започнал подготовле

нията, не можа да бъде осъществено поради изгаряне на сградата срещу новата година 1922-1923 г.

След смъртта на Р. Щайнер /1925 г./, за откриването на втория Гьотенанум в Дорнах /1928 г. /, под ръководството на Мария Щайнер - фон Сиверс бяха представени двете първи мистерийни драми, малко по-късно третата и четвъртата.

Вратата на посвещението - на 30 септември 1928 г.

Изпитание на душата - на 4 октомври 1928 г.

Пазачът на прага - на 29 септември 1929 Г.

Пробуждането на душите - на 10 юни 1930 г.

През лятото на 1934 г. на 6, 8, 11 и 14 август бяха представени за първи път последователно четирите драми.

От тогава четирите мистерийни драми се дават като публични представления в инсценирането на Мария Щайнер.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ПЪРВА КАРТИНА:	<i>кантората на Готгетрой</i>
ВТОРА КАРТИНА:	<i>един планински пейзаж</i>
ТРЕТА КАРТИНА:	<i>същата пейзажна сценична картина</i>
ЧЕТВЪРТА КАРТИНА:	<i>същата пейзажна сценична картина</i>
ПЕТА КАРТИНА:	<i>духовната област</i>
ШЕСТА КАРТИНА:	<i>духовната област</i>
СЕДМА КАРТИНА:	<i>един храм в египетски стил</i>
ОСМА КАРТИНА:	<i>същата храмова сценична картина</i>
ДЕВЕТА КАРТИНА:	<i>една стая в дома на Хилариус</i>
ДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>същата стая</i>
ЕДИНАДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>същата стая</i>
ДВАНАДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>вътрешността на земята</i>
ТРИНАДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>по-голяма приемна стая в дома на Хилариус</i>
ЧЕТИРИНАДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>същата стая</i>
ПЕТНАДЕСЕТА КАРТИНА:	<i>същата стая</i>

Л И Ц А, О Б Р А З И И С Ъ Б И Т И Я

Духовните и душевни събития, които са представени в "*Пробуждане на душите*", трябва да се разбират така, че те стават една година по-късно

след онези, които са отбелязани в излязлата по-рано драма "Пазачът на прага".

В "Пробуждането на душите" в събитията участвуват следните лица и същества:

I. Носители на духовния елемент

1. Бенедиктус, личността, в която няколко негови ученици виждат познавача на дълбоки духовни връзки. /В предишните душевни картини "Вратата на посвещението" и "Изпитание на душата" той е представен като ръководител на "Храма на Слънцето". В "Пазачът на прага" в него е изразено духовното течение, което иска да постави живия съвременен духовен живот на мястото на традиционния, както този духовен живот е съхраняван от явяващите се там "Съюз на мистите". /

В "Пробуждане на душите" не трябва да си представяме Бенедиктус само като стоящ над своите ученици, а той е втъкан със своята собствена съдба на душата в душевните изживявания на своите ученици.

2. Хилариус Готгетрой, познавач на традиционния духовен живот, който при него се свързва със собствените духовни изживявания. /Същата индивидуалност, която в по-рано излязлата душевна картина "Изпитание на душата" е представена като първомайстор на един "Съюз на мистите". /

3. Началникът на бюрото на Хилариус Готгетрой. /Същата личност, която в "Пазачът на прага" се явява като Фридрих Гайст./

II. Носители на елемента на предаността

1. Магнус Беликозус. /Във "Вратата на посвещението" наречен Герман. В "Изпитание на душата" и в "Пазачът на прага" възпитател на един Съюз на мистите. /

2. Алберт Торкватус. /Наречен Теодосиус във "Вратата на посвещението". В "Изпитание на душата" същата индивидуалност се явява като първи уредник на церемониите на показания там "Съюз на мистите". /

3. Професор Капезиус. /В "Изпитание на душата" неговата индивидуалност се явява като първи възпитател. /

4. Феликс Балде. /Във "Вратата на посвещението" като носител на определена при родна мистика; тук в "Пробуждане на душите" той е носител на субективната мистика. Индивидуалността на Феликс Балде се явява в "Изпитание на душата" като "Йозеф Кюне". /

III. Носители на елемента на волята

1. Романус. /Той е отново въведен тук със същото име, което бе употребено във "Вратата на посвещението", защото това име отговаря на него-

вата вътрешна същност, до която той се е развил чрез работа през годините изтекли между "Вратата на посвещението" и "Пробуждането на душите". В "Пазачът на прага" за него е употребено името, което той има във външния свят. Той е включен там с това име, защото ставащите там събития имат само малко значение за неговия вътрешен живот. В "Изпитание на душата" неговата индивидуалност се явява като втори уредник на церемониите в средновековния "Съюз на мистите". /

2. Доктор Щрадер. Неговата индивидуалност се явява в "Изпитание на душата" като "евреинът Симон".

3. Болногледачката на Щрадер. /Тя е същата личност, която в "Пазачът на прага" е наречена Мария Тройфелс. Във "Вратата на посвещението" тя се нарича "Другата Мария", защото имажинативното познание на Йоханес Томасиус изобразява в нейния образ имажинацията /астралния образ/ на определени природни сили. В "Изпитание на душата" нейната индивидуалност се явява като "Берта", дъщерята на Йозеф Кюне. /

4. Госпожа Балде. /Нейната индивидуалност се явява в "Изпитание на душата" като госпожа Кюне.

IV. Носители на душевния елемент

1. Мария. Нейната индивидуалност се явява в "Изпитание на душата" като "Монахът

2. Йоханес Томасиус. /Неговата индивидуалност се явява в "Изпитание на душата" като "Томас". /

3. Жената на Хилариус Готгетрой.

V. Съществата на духовния свят.

1. Луцифер

2. Ариман

3. Гноми

4. Силфи

VI. Същества на човешкия душевен елемент

1. Филия Духовните същества, които опосредствуват

2. Астрид свързването на човешките душевни сили

3. Луна с Космоса

4. Другата Филия, носителка на елемента на любовта в света, на който принадлежи духовната личност.

5. Душата на Теодора. /В "Изпитание на душата" нейната индивидуалност се явява като "Цецилия", наречена "Цили", храненица на Кюне и сестра на Томас, който представлява индивидуалността на Йоханес Томасиус./

6. Пазачът на прага.
7. Двойникът на Йоханес Томасиус.
8. Духът на младостта на Йоханес Томасиус.
9. Душата на Фердинанд Райнеке при Ариман: 12-та картина /Явява се като "Фердинанд Райнеке" само в "Пазачът на прага".

VII. Личностите на Бенедиктус и Мария са включени също като изживяване на мисли, а именно във Втора картина като изживяване на мисли от Йоханес Томасиус и в Трета картина като изживяване на мисли от Йоханес Томасиус.

VIII. Индивидуалността на Бенедиктус, Хилариус, Готгетрой, Алберт Торкватус, Щрадер, Капезиус, Феликс Балде, Романус, Мария, Йоханес Томасиус и Теодора се явяват в духовната област /в Пета и Шеста картина на "Пробуждане на душите" като "Души" и в храма/, /Седма и Осма картина на "Пробуждане на душите"/като личности на едно далечно минало.

Също и по отношение на "Пробуждане на душите" трябва да направим една забележка, която е подобна на тази направена за по-предните мистерийни драми. Нито духовните и душевни събития, нито също духовните същества не трябва да се разбират като символични или алегорични. Който би искал да ги разбира така, за него действителната същност на духовния свят би останала далече. Също в явяването на изживяванията на мисли /Втора, Трета и Четвърта картини/ не е представено нищо само като символично, а като действителни душевни изживявания, които за участвайки в духовния свят са също така действителни както лицата и събитията в сетивния свят. Ако би се касало за символизъм или алегоризъм, аз бих се отказал напълно от това представяне. Относно някои въпроси аз опитах също и този път отново да започна да прибавям като "Допълнителни забележки" някои обяснения към тези мистерийни драми. Но както по-рано, и този път аз изоставих настрана този опит. На мене ми е противно да прибавям такива неща към драмата, която трябва да говори чрез самата себе си. При замисъла и разработването на драмата такива абстракции не могат да играят никаква роля. Те биха действували тук само смуцаващо. Духовната действителност, която е изобразена, застава пред душата със същата необходимост както нещата на физическото възприятие. При това естествено е образите на възприятието на духа да бъдат отнесени от здравето на духа до виждане към техните същества и събития. От друга страна трябва да кажа, че начинът, по който

духовните събития застават пред възприемащата душа, съдържа също разположението и композицията на една такава драма.

Трябва да споменем особено, че музикалните добавки за представянето на четирите драми са от Адолф Аренсон.

Мюнхен, август 1913 г.

Рудолф Щайнер

ПЪРВА КАРТИНА

Кантора на Готгетрой. Построена в не особен нов стил. Можем да си представим, че Готгетрой е притежател на една фабрика, в която се обработва дървен материал. Началникът на бюрото и секретарят си разговарят: Хилариус, по-късно Щрадер.

СЕКРЕТАРЯТ:

Приятелите също в Георгенхайм

Са заявили, че са недоволни.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

И тия също вече; но печално е това

И винаги причините са същите; то вижда се,

Как нашите приятели със болка чувстват,

Че трябва да се отделят от Готгетрой.

СЕКРЕТАРЯТ:

Че ний допуснахме неточни изпълнения,

Че работата наша не поддържа равновесие

На производството на други фабрики от този род,

Това ни се приписва; и ще чуя същото

Сега при моето пътуване отново както винаги.

Изгубва се на фирмата доброто име,

Коего наследихме от пращадото на Готгетрой.

Създава се такова мнение, че Готгетрой

Измамен е от фантазори и мечтатели

И увеличението, що го е обзело,

Отвлича грижата му, която по-рано

Тъй ясно всяко произведение на неговата фирма

Доведе до световна слава.

И колкото мнозина бяха хвалещите го по-рано,

Сега са толкова и тези, които му работата да осъждат.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Отдавна забелязано бе, как почтеният Готгетрой
Оставя се да бъде заблуден от хора,
Които към особени духовни дарби се стремят.
Той постоянно се увеличаше в стремеж духовен,
Но знаеше преди да го държи далече
От работата служеща на всекидневието.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО/към секретаря/:
На мене ми струва, че е нужно
Насаме с нашия работодател да говорим.
/Секретаря излиза от стаята. /

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:
За мене грижата е тази, що ме кара
Да търся случай аз за сериозен разговор.

ХИЛАРИУС:
Кое създава грижи на съветника ми верен?

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:
На мене случки някои показват ми напълно,
Че работата ни пропада все повече
И че не произвеждаме ний вече туй, което трябва.
Нарастват все повече гласове, които укоряват,
Че производството ни губи все повече стойност
И други фирми се стремят да ни заместят.
Известната по-рано наша акуратност,
Мнозина вече в нея с право се съмняват
И много скоро най-добрите ни приятели
От Готгетрой не ще задоволени бъдат.

ХИЛАРИУС:
Това отдавна е на мен, известно;
Но то наистина не ми създава грижи.
Обаче чувствам нужда с вас аз да обсъдя
Създаденото положение, защото вие ми помогнахте
Не само като верен служащ в моята фирма,
А винаги сте били също верен мой приятел.
И затова сега да чуйте ясно трябва вий от мене
Това, върху което често съм вниманието ви обръщал.
Когато някой иска нещо ново да създава,

Спокойно старото той трябва да остави да пропадне.
Аз в бъдеще не искам работата тъй да карам,
По начина както тя до сега е вървяла.
Индустрията, която в тесен кръг живее само
И просто тя без мисъл трудовото производство
Предава на пазара на живота земен,
Без да се грижи за това, какво от него по-нататък става,
На мене ми се струва недостойна, аз откакто запознах се,
Каква прекрасна благородна форма може трудът да намери,
Когато хора на духа печата си на него слагат.
Томасиус като художник трябва от сега нататък
Да ръководи мястото работно, що аз искам
Да построя за него тук в съседство.
Така това, което ние механично можем да направим,
От неговия дух художествена форма ще получи
И после дадено на хората за всекидневна употреба,
Ще бъде едновременно полезно и красиво, благородно.
Индустрията трябва тя с изкуство едно да стане,
Със вкус живота всекидневен да проникне.
Така към мъртвото сетивно тяло,
Каквато работата наша ми сега изглежда,
Ще аз душа прибавя, смисъл който ѝ предава.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО/След продължително размишление/:

Планът за това творчество чудесно
Неподходящ е за духа на времето сегашно.
Днес всяко производство трябва строго
Да се стреми към съвършенство в тесен кръг.
Онези сили, що в живота те безлично правят
Частта да се активно в цялото тя влива,
На всяка част безсмислено предават
Онази стойност, мъдростта която да ѝ предаде не може.
И ако даже в пътя Ви това не би стояло,
Целта Ви въпреки това ще бъде празна.
Че бихте Вий намерили човека, който
Плана от Вас замислен да изпълни,
Да вярвам аз това - не мога.

ХИЛАРИУС:

Приятел, добре ти знаеш, че мечти аз не преследвам.
Как бих могъл да си постави толкова високи цели,

Ако добра съдба не беше ми довела
Човека, който ще изпълни туй, което аз желая.
И трябва да се чудя аз, че погледът ви
Не вижда този човек в лицето на Щрадер.
А който същността на неговия дух познава
И има чувства за най-висши задължения човешки,
Не трябва ний да го наричаме мечтател даже и тогава,
Когато чувства, че е дълг върховен
Поле за работа на този мъж да създаде.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО /след като е показал известно учудване/:

Да виждам този дух аз в Щрадер!
Не се ли толкоз ясно тъкмо при него показва,
Как дух човешки може да се заслепява,
Когато чувство за действителността няма?
Че той създаде своя механизъм, тъй дължи се
На светлината на духа, това е несъмнено. .
И ако този механизъм някога ще се осъществи,
Добро ще донесе той много за човечеството земно,
Коего Щрадер вярва, че е вече близо.
Но още дълго време той модел ще си остане,
Защото скрити още са сега онези сили,
Които ще в действителност да го превърнат могат.
На мене тъжно ми е, как да мислите вий можете
Че ще добро получи се, щом работата поверите
На този мъж, който провал изпита
Със смелото творение, което е измислил.
Наистина духа отвежда то във висините,
Които винаги душата на човека ще примамват,
Които тя обаче ще достигне само,
Когато притежава подходящи сили.

ХИЛАРИУС:

Тъй като вий духа на този човек оценихте
И търсите причини да го провалите,
Това показва неговата стойност.
По думите ви не зависеше от него,
Че неуспех творбата му понесе.
Но без съмнение в кръга ни той е
На подходящо място; на духа не ще може
Сега да се изпречи вече нищо външно.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

И ако аз за всичко вече казано стремях се даже
Да победа в самия мене вътрешната съпротива
И да поставя се в самия мене Ваши мисли,
То има още нещо друго, що ме принуждава
Да се не съгласявам с Вашите идеи.
То кой ще оцени самото Ваше производство
И кой разбиране ще прояви до там,
От Вашата работа да може да се ползва?
Това, което притежавате погълнато ще бъде,
Когато работата Ви едвам ще почне.
Тя по-нататък не ще може да се продължава.

ХИЛАРИУС:

На мене също ми е ясно, че планът ми
Би трябвало като несвършен да се окаже,
Ако разбиране създадено не бъде първо
За тази нова форма да се работи.
Това, което Щрадер и Томасиус ще вършат,
Извършено да бъде трябва на туй място,
Кое то искам да създам за знание духовно.
Това, което Бенедиктус и Капезиус.
А също и Мария там ще проповядват,
То пътищата на духа човешки трябва да покаже,
За да почувства той необходимост, битие сетивно
Със откровение духовно да проникне.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Така Вий ще ошастливите кръга малък,
Далече от света който живее, само за самия него.
Ще се от истински живот човешки отделите.
Вий егоизма в него искате да заличите,
А ще го култивирате на Вашето отделно място.

ХИЛАРИУС:

Изглежда вий за мене мислите, че аз сънувам
И че отричам без да мисля опита, който животът дава.
Но аз се бих така отнесъл,
Ако успеха искам бих във смисъл ви да разбирам.
Възможно е да не успее туй, което толкоз ценно ми изглежда.
Но даже ако целий свят го би презирал

И за това то в себе си да се провали трябва,
Все пак то било е поставено веднъж тук на Земята
Като същински образец от душите човешки.
В живота то ще действа духовно по-нататък,
Макар в сетивния живот да не успее.
Създадено ще бъде в него част от силата,
Която ще го доведе накрая то да свърже
Духовни цели със дела сетивни.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Като служител в предприятието Ви аз исках
По задължение да кажа туй, което ми се стори нужно.
Но поведението Ви ми дава също право
Като приятел на приятел аз да се открия,
Тъй както работех при Вас, почувствах
Стремеж да търся вече от години
Познание върху нещата, на които
Сте Вий отдадени и много сили жертвате.
Можех аз в книги да намеря само поучение,
Което иска да открие знание духовно. -
И въпреки че световите са затворени за мене,
Които в тези книги се описват,
Все пак с предчувствие да си представя мога
Как могат да се чувстват настроени хората,
Които с вяра посвещават се на такова учение.
Аз размишлявайки намерих, че е оправдано
Това, което познавателите на това учение
Описват като свойства на душите,
Които обитават в областта духовна.
Но важно преди всичко ми се струва,
Че колкото и предпазливи те да бъдат,
Не знаят грешката от истината да отделят,
Кога от висините на духа в живота земен слизат.
От този свят духовен, в който себе си те изживяват,
Възникват образи, които после
Им пречат те да виждат правилно в света сетивен
И със измама им разсъдъка объркват,
От който имат нужда на Земята.

ХИЛАРИУС:

Това, което като възражение вий искате да ми представите,

То само уверява ме и ясно ми доказва,
Че аз във вас един човек повече
Ще имам в бъдеще за моето изследване до мене.
Как можех до сега аз даже само да помисля,
Че вий добре сте запознати с естеството на душите,
Които искат с мене да се свържат за такава работа?
Опасностите вий познавате, които ги заплашват:
Делата им ще ви покажат също,
Че те познават пътища, които ги пазят.
Вий скоро с положението ще се запознаете;
И в бъдеще във вас аз ще намеря
Съветника, от който имам нужда.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Не мога силата си аз в дела да вложа,
Които не съм сигурен, как ще действат.
На мене хората, в които Вий се доверихте,
Изглеждат ми да са изпаднали в заблуда
Ще увлече и другите, които ще ги слушат.
Тя правилното мислене ще заглуши.
През всяко време Вие можете като съветник
До себе си да ме намерите, когато мислите
Такава дейност да развийте, изградена
Върху основи, що крепят се на живота земен.
Обаче туй, което искате да предприемете, не е за мене.

ХИЛАРИУС:

Чрез вашия отказ вий работата застрашавате,
Която трябва на духовни цели да послужи.
Защото без съвета ви аз съм парализиран.
Вий само помислете, че дълг сериозен тук възниква,
Когато ни съдбата дава знаци,
Как тя с присъствието на такива хора
Напълно ясно ми говори.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Вий колкото повече ми говорите по този начин,
Това ми още по-ясно показва, как самите Вие вече
Сте несъзнателно изпаднали в такава грешка.
Вий мислите услуги на човечеството да направите,
А всъщност само на кръга ще служите,

Възможност имащ да се посвети за кратко време
На своята мечта духовна с Вашата подкрепа.
Тук скоро ще разгърне се една такава дейност,
Която уж духът на тези души повелява;
За нас обаче тя въздушни кули представлява
И ще плода на целия ти труд погълне.

ХИЛАРИУС:

Щом Вий сега ръката си не искате да ми дадете,
На мене бъдещето пред душата ми размътено застава.
/От дясната страна влиза Доктор Щрадер. /
Аз вече чаках ви, любими Щрадер;
Току що се показва, че добре е,
Да се съветваме сега върху неща такива важни
А работата си ще почнем ний по-късно само.
Ей този мой приятел стар току що увери ме,
Че туй, което ще започнем, няма да успее.
Сега ний думата ще трябва да дадем на човека, който
Духа си който посвещава на самото наше дело.
Сега зависи много от това, по какъв начин
В момента хората душевно се намират,
Които като светове различни тук се срещат,
И въпреки това, единно, нещо толкова велико ще създават.

ЩРАДЕР:

Нима на Готгетрой помощникът му верен
Не иска да участва в това дело толкова надеждно,
Кое то мъдростта на нашия приятел го възможно прави?
Планът обаче може само тогаз да успее,
Кога старо изпитано изкуство на живота
Съюз да сключи може мъдро с бъдни цели.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Не само волята ми е да се държа далече,
А също на приятеля си искам да докажа,
Че няма перспективи това дело.

ЩРАДЕР:

За мене не е изненада, че за вас е
Погрешен този план, със който Щрадер се заема.
Видях аз как пропада едно по-велико дело,

Защото скрити още за сегашно време силите остават,
Които позволяват, нещо запланувано грижливо
Да се осъществи в живота на Земята.
Известно е, че аз дължа на озарение духовно
Това, което се доказва вярно, но остана мъртво.
Това свидетелства против разсъдъчната ми способност
И вярата убива също, че духът
Съдържа извори на истинското земно творчество.

И трудно може тук да се докаже само,
Че изживяване такова силите ми дава,
За следващия случай грешката да не повторя.
Аз първо трябваше да сбъркам , за да мога
За този път със сигурност да не допусна
Това, което на самата истина ще пречи.

Но разбираемо е, че в това съчинение да има може
Особено способът ви духовен ще намери,
Че починът ни малко обещава.

Вас хвалят ви особено с това, че остроумно
Участвате във всякакъв живот духовен
И посвещавате му време, също сили.
Говори се обаче също, че това, което служи на живота,
Вие искате да бъде строго отделено
От всякакъв стремеж духовен, който
От сили собствени в живота на душата иска
Да проявява дейност тука на Земята.
Вий бихте искали човек да се стреми духовно само
През времето, в което иначе не се работи.
Да свързва туй, което дух за дух създава,
С произведения възникващи в сетивния живот.
Това е цел на онова течение духовно,
Което ясно ми показва пътя на живота.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Догде духът принася като жертва само на духа
Това, което в творчество свободно може да създава,
Душите той издига до достойнството човешко,
Което смисъл им в живота дава.
Обаче щом той битието в себе си да изживява иска

И даже да владее още друго битие,
Той се до област приближава, гдето една грешка
Опасна често става за самата истина.
За мене фактът, че с усилия добих познания
В духовните неща на вас познати,
Ме кара днес да имам поведение такова;
Но не това, което считате за склонност на сърцето
Създадено от моята професия.

ЩРАДЕР:

Тук явно е, че една грешка на духовното ви знание
Враждебно ви поставя против моя възглед.
Тогавя трудностите ще се множат повече.
Духовният изследовател лесно ще успее
За работа със хора да се свърже,
Които са добили от природата и от живота
Учение за смисъла на съществуването.
Кога обаче мислите, които претендират,
Че са почерпени от изворите на духа, противни биват
На други мисли с произход еднакъв, рядко може само
Хармония да се очаква да настъпи.

/След малко спокойно размишление. /
Обаче стане ще това, което нужно е да стане.
Но *може би* възобновено изпитание на планове мои---
Ще мнението ваше промени, което сте си образували.
/Завесата пада, докато и трите лица продължават да мислят. /

ВТОРА КАРТИНА

Планински ландшафт; на задния фон къщата на Хилариус, която трябва да си представим близо до фабриката. От дясната страна един водопад. -
Първо Йоханес, невидим за него Капезиус.

ЙОХАНЕС:

Мълчащият живот на струпаните форми
Пространството изпълва и поражда по-нататъшни загадки;
С мъчителни въпроси то душата не убива,
Не търсеща познание, а само тъй блажено
Да гледа иска откровението на живота.
Тъкането на светлината около скалите,

А татък няма съществуване на голите повърхности,
Горите тук преливащи зелено в синьо,
Това светът е, в който моята душа
Би искала да пребивава и създава бъдещи картини.

Душата на Йоханес трябва в себе си да чувства
Дълбочини и ширини на този свят прекрасен.
И Същества творящи трябва да развържат
Онази сила в тази му душа, която възвестява
Ей този чар на световите като блясък на изкуството в сърцето.

Обаче никога не би могъл Йоханес туй да стори, ако
Не би събудила Мария силите в душата му обичаща
Чрез топлината мека на душата нейна.
Аз ръководството тъй мъдро на съдбата трябва да прославя,
Че ме доведе толкоз близо до такъв човек.
Но колко кратко е туй време, откакто
Я зная аз така до мене; колко вътрешно ни свързват
Немногого седмици - моята душа
Със нейната душа в единство на живота.
Тя като дух живее в мене, даже и когато е далече
И мисли в моето мислене, когато
Я пред душата си извикам с моята воля.

 /Мария се явява като една мисъл на Йоханес. /

ЙОХАНЕС /продължавайки/:

Мария тук пред мене? Но *каква е тя?*
Така не може тя пред мене да се изявява;
Това лице духовно строго - и това достойнство,
Коего прави да замръзне земното ми чувство - но не иска,
Не може тъй Йоханес да гледа Мария
До него близо - Не, това не може
Да бъде тя Мария, която мъдри Същества духовни
Доведоха ми по стечение благоприятно на съдбата.
/Мария изчезва от погледа на Йоханес. /

Къде е таз, Мария, от Йоханес любена,
Когато тя душата му не беше още преобразила
И я отведе там в студените духовни висини?

Но също и Йоханес, който любеше Мария,
Къде е той сега? Той бе току що тука -
Не виждам аз Йоханес вече, който
Предаде на мен, самия - о не може и не трябва
Така жестоко миналото да ми го отнеме!
/Мария става отново видима за погледа на Йоханес. /

МАРИЯ:

Мария, както ти бе искал да я виждаш,
Не се намира в светове, гдето истината свети.
Тъче духът Йоханесов в измамни царства
Подмамен от илюзията на душата; - та освободи се
От силните желания, които те примамват.
Аз чувствам в мене бурята на твоята душа;
Отнема ми спокойствието тя, което ми е нужно.
Не е това Йоханес, който внася
В душата ми такава буря; а е друго същество,
Коего той отдавна в себе си е победил.
Сега като заблуда то духовни ширини кръстосва;
Познай го ти и то ще се разпадни в нищо.

ЙОХАНЕС:

Сега Мария е това, каквато тя е истинска,
И за Йоханес ми говори, както той
Явява се на себе си действително сега.
Отдавна се издигна той до друго битие,
Различно от това, което му измамен съм сега рисува,
Защото исках да оставя моята душа
Удобно тя в ленив покой да дреме.
Обаче това битие не притежава още моето същество.
От него още мога да избягам - и това сега аз искам -
То често ме при себе си зове; тогава иска
Със силите си цялостно да ме спечели - -;
Обаче нещо тласка ме, от него аз да се освободя.
Изпълни ме с духовно битие то вече от години
Дълбоко в моята душа;
Сега обаче аз не искам да го зная вътре в мене.

Ти, чуждо същество, в душата на Йоханес,
Ей напусни ме - ти на мене дай ми, както някога съм бил,
Когато още действено не беше в мене.

Без тебе искам аз Йоханеса да гледам - -

/Бенедиктус се явява до Мария; също като мисъл на Йоханес. /

БЕНЕДИКТУС:

Йоханес, чуй на твоята душа предупреждението;
Човекът, който те изпълваше духовно
И се роди като първична сила в твоето същество,
До тебе трябва той със вяност да господства
И да изисква силите на своето същество от тебе,
Да твори човешки в твоята воля.
В самия тебе трябва скрито той да действа,
Да можеш някога да станеш ти това, което като цел
На собственото същество в далечно бъдеще познаваш.
Ти трябва здраво да затвориш собствените твои грижи,
В душата вътре да ги носиш през живота.
Ти себе си ще можеш да добиеш само, когато от него
Ще искаш смело винаги да бъдеш все повече притежаван.

МАРИЯ/виждана от Йоханес като мисъл/:

Обетът ми свещен и сериозна сила той излъчва,
Която в тебе трябва да запази туй, което си постигнал.
Ще ме намериш ти в студени, ледени полета,
Където Духовете трябва светлина да си създават,
Когато тъмнини парализират сили на живота. - - -
Търси ме в мирови основи, где душите
За себе си да извоюват трябва чувството на Боговете
С победи, що от нищото добиват битието.
Обаче никога не ме търси ти в царството на сенките,
Където отживял живот душевен
Си бегло битие добива с хитрост от заблуда
И сънищна измама там духа оплита,
Защото наслаждаващ се той себе си би искал да забрави
И сериозността на него може неудобна да изглежда.

/Бенедиктус и Мария изчезват. /

ЙОХАНЕС:

Тя за заблуда ми говори-----

-----Красива е обаче такава заблуда. /илюзия? /

Живее тя; Йоханес чувства в нея себе си самия,

И чувства в нея близостта на милата Мария. - -

Не иска той да знае, как духът

Загадките разрешава в тъмните глъбини душевни,
Но иска да твори, да действа иска той като художник.
Той иска скрито да остане вътре туй, което в него
Съзнателно би искало да гледа висини на световете.

/Той потъва в по-нататъшно размишление. /
/Капезиус се изправя от своя стол; той се събужда като от дълбоко раз-
мишление. /

КАПЕЗИУС:

Не изживях ли ясно аз в душата моя
Това, което в самия Йоханес, сънуващо размишляващ,
Се като образи създава на копнежа негов?
Пламтяха мисли вътре в мене.
Които не от мене, - а от него само можеха да действат.
Животът на душата му живееше в самия мене. - -
Аз подмладен го виждах, както той самият
Се вижда чрез илюзия духовно, и престъпно
Се разпорежда с плодовете зрели на духа си. - -

Но как! - защо това сега аз изживявам?
Духовният изследовател трябва само рядко
Да гледа в себе си това, което в другите души живее.

От Бенедиктус често аз можах да слушам
Това, че само този, който
По благодат избран е от съдбата,
Така да гледа може, но за кратко време,
А именно с целта да се издигне с *една* степен
По-горе в пътя си духовен.
Така ли трябва сега да тълкувам
Това, което в този миг със мене стана?
Кое то рядко - то наистина да стане трябва;
Защото би било ужасно някой ясновидец
През всяко време би могъл да слуша
Живота вътрешен на другите души.

Дали съм истина гледал аз - - или заблуда
Накара ме за друго битие душевно да сънувам?
Това аз трябва от Йоханес да узная.
/Капезиус се приближава до Йоханес и едвам сега е забелязан от него/

ЙОХАНЕС:

Капезиус - аз мислех, че далече сте от тука!

КАПЕЗИУС:

Душата ми обаче чувстваше се тя до тебе близо.

ЙОХАНЕС:

До мене близо - в този миг - но не!

КАПЕЗИУС:

Защо се ужасявате при таи дума?

ЙОХАНЕС:

О не, аз не се ужасявам - - -

/В този момент при тях идва Мария; това прави възможно, щото както Йоханес така и Капезиус да кажат своите следващи думи всеки един за себе си. /

ЙОХАНЕС /за себе си/:

- О неговият поглед, той намира мене
действително в дълбочините на душата моя.

КАПЕЗИУС /за себе си/:

Това, че ужас го обзе, на мене ми показва,
Че истината аз съм гледал.

Капезиус се обръща към Мария. /

Мария, вий навреме се явихте.

Тук думата ви може би решение ще донесе ми

На сериозната загадка, що душата ми подтиска тежко!

МАРИЯ:

Не вас - Йоханес мислех тука да намеря.

Предчувствието ме накара, трудната загадка при Йоханес

Да търся, - вас обаче мислех ви отдаден

Със задоволство на красивите за дейност цели,

Които нам Хилариус да ни разкрие иска.

КАПЕЗИУС:

Но тази цел - какво за мене ти представя - смущава ме тя само. -

МАРИЯ:

Смущава ви? - Не се ли вий показахте щастлив
Откак надеждата ви имаше такова съдържание?

КАПЕДИУС:

Това, което изживях аз в този час съдбовен,
Променя ми напълно то насоката душевна.
За мене всяка дейност на Земята
Лишава ме от силите събудени за ясновидство.

МАРИЯ:

Когато някой е можел духовни пътища да мине,
Той преживява знаци дадени му от съдбата. -
Тогава ще ги следва в пътища на душата,
Но правилно тълкуване не биха те могли да бъдат,
Ако смущават истинските задължения тук на Земята.
/Капезиус сяда; той изпада в кратко размишление, през време на което
Луцифер се явява на Мария. /

ЛУЦИФЕР:

Усилието ти ще донесе ти плодове не много.
В сърцето му раздвижват се такива сили,
Които тук вратите на душата му за мен, отварят.
Мария, силата си ясновидска насочи ти
В дълбочините на душата му - там гледай,
Как той с духовен полет се освобождава
От вашите любими дела земни.
/Луцифер остава в ландшафта. /
/Мария се обръща малко по-ясно към Капезиус, за да го събуди от неговото размишление, от което той обаче същевременно се отърсва като от само себе си. /

МАРИЯ:

Кога Йоханес в своя път духовен
Почувства се смутен от своите задължения,
Не би било то оправдано - но все пак понятно;
Той трябва в служба външна да твори,
Обаче вие трябва знание духовно да разнасяте на други,
И не излизайте така от своя кръг душевен.

КАПЕЗИУС:

Изгубва силата духовна много повече във външни думи,

Отколкото кога твори в делата външни.
Принудва думата видяното да се разбира,
Понятия обаче врагове за ясновиждащите биват.
Можех да гледам аз такова изживяване духовно,
На моя поглед което можа да се покаже само.
Душата, що на мене тук разкри се,
На мене близка ми е като човек земен,
Обаче никога от него ти не бе разбрана.
Ако е вярно моето изживяване, тогава нищо
Сега не може да ме свърже с това дело земно.
Защото аз тогаз да чувствам трябва, как духовни Същества
Сега показват на душата моя други цели,
Обаче не онези, що предназначтал й бе Хилариус самият.
/Той застава пред Йоханес. /

КАПЕЗИУС:

Йоханес, вий свободно ми кажете, не предчувствахте ли
Желания душевни отживяни, преди малко
Тъй както ваше настоящо Себе вътре в вас,
Когато в размишления потънали изцяло бяхте?

ЙОХАНЕС:

Нима объркването на духа ми може
В душата чужда изживяване да предизвиква?
И виждането прави силна грешката, че той
Да може пътя да намери в ставане на световете?
/Йоханес изпада отново в размишление. /

/Мария обръща погледа си към Луцифер и го чува да говори. /

ЛУЦИФЕР:

Тук също аз вратите на душите пак отворени намирам.
Не искам да пропусна аз и положението ще използвам,
Макар в душата тази също се създава
Желание духовно, все пак делото на любовта ще трябва да пропадне,
Кое то ми чрез Готгетрой опасни знаци дава.
Аз на Мария силата да разруша ще мога в него;
Тогава ще отпадне туй, което тя могла би срещу моята сила.
/Луцифер изчезва. В този момент Капезиус се изправя себесъзнателно и
в следващите думи добива все по-сигурно настроение. /

КАПЕЗИУС:

Съмнението ми изчезва: - аз действително видял съм -;
Йоханес преживя това, което аз можах да видя.
Така че ясно също е, че неговият свят можа
На мене той да се открие само тъй, понеже моят
Не искаше с *разбиране* до неговия да се приближи.
Самотност пътят на духа изисква; -
Съвместно хората да действат могат само,
Когато те с *разбиране* застават един срещу друг.
Далеч, от хората душата може да постигне
Широките битейни кръгове на светове на светлината.

На мене татко Феликс като образец ми служи,
Той в горда самата духовната светлина търси
По пътища, които чужди са за други хора
И в търсенето придоби успех, защото
Разбираше от други същество да се държи далече.
По неговия път да се стремя аз искам: а пък работата ваша,
Която иска сила ясновидска с битието земно да обремни,
Не можете Капезиус да съблазнява вече.

МАРИЯ:

Така се случва с хората, когато по-доброто Себе
В духовен сън потъва и тогава сили на желанието
Захранват същността му, докато пробуждане отново
Със светлина огрява неговата истинска природа като дух.
Такъв сънят е, който всички хора спят,
Преди да ги събудят силите на ясновиждането.
Не знаят нищо те за този буден сън;
Изглеждат будни те - защото *постоянно спят*.
А ясновидецът тогава спи, когато се стреми
Към тази будност той от истинското свое битие.
Сега Капезиус от нас ще отдели се.
От целите ни го отвлича не преходна воля само,
А го отвлича също неговото състояние.
Ний виждаме на съществата на съдбата строгите им знаци,
Така на други цели трябва силите си ний да посветиме,
Това в размер по-висш за нашето дело.

ЙОХАНЕС:

Мария, ти не искай от Йоханес
Той своята душа да въоръжи в това време

За нови цели, и тя също като другите
От сън духовен се нуждае, за да може
Покълващите сили да развие до узряване.
Аз зная, някога ще мога смелост да намеря
Да работя за световите на духа, сега обаче
Не искам аз да работя - *О, не сега* -
Ти помисли, че аз Капезиус прогоних - - -
Ако за делото аз бях узрял, - той би бил безспорно.

МАРИЯ:

Изгонил си Капезиус? - но ти сънуваш.

ЙОХАНЕС:

Сънувах ЗНАЕЩ аз. . . о да, аз буден бях сънуващ.
Това, което е илюзия за мировите Същества, пред мене
Се потвърди като символ на моята зрялост.
Аз твърде добре зная, моето *желание* бях аз самият;
И само мисленето беше едно друго Себе.
Така Йоханес пред душата ми стоеше,
Какъвто бил е някога, преди духът да го обхване
И с второто му Себе той да го изпълни.
Йоханес, той не е умрял; - - - животът на желанията му
Другар на моята душа го прави.
Аз бях го заглушил, но не и победил.
Изисква той права на собственото съществуване,
Когато неговото висше Себе - - - в сън ще трябва да потъне.
Да бъде будно постоянно - то това не може.
То спеше също и през времето, в което
Капезиус да изживее в себе си можа,
Как другият от мен самия ме откъсна.
За него моето сънуване се в знак превърна на съдбата.
Така че в мене действа, не в самия него силата онази,
Която го прогони, - и ни забранява
За земна работа духа си да насочим.

МАРИЯ:

Ей силите духовни идват - призови ги.
Ти погледа си насочи в духовните основи на света
И чакай след това, докато силите в дълбочините
Почувствуват това, което в собственото твое Себе
Със същността им сродно се раздвижи.

Вълшебно те показват пред очите ти духовни
Това, което тебе с тях в едно да съедини може.
Ти собственото твое мислене накарай да мълчи,
Така Духът говори н тебе със съществата духовни;
Тогава слушай този разговор на духовете.
Към сферите духовни той ще възнесе те,
Със същността на Духа ще те свърже.
Това, което ти от времената минали мъждее ,
Ще ти се ясно в светлината на света покаже;
Не ще те принуждава то, понеже можеш да го направляваш.
Със същността на елементите сравни го,
Със всякакъв вид сенки и със схеми,
И даже го до някои демони постави,
Така ще можеш да изпитаеш, колко може то да струва.
Но *себе си ти* в царството на Духовете изучавай,
Които свързват едно праначало с друго праначало,
Които близо знаят се до силите поклъващи на световите
Показвайки посоката на мислите на сферените цели.
Така в гледка на света ще те укрепне,
Да можеш битието си в духовното вълнение
Да свържеш живо с ядката си на душата.

Така на мен, Духът ми повелява да ти кажа,
Сега ти слушай само туй, което осъзнаваш, не обаче
Тъй както смесено е до сега във глъбините на душата.

ЙОХАНЕС: /явно показващ, че е готов да вземе силно решение/:
Аз искам да слушам, - искам да се боря против себе си самия.

/От двете страни идват духове на елементите. От ляво същества от рода на Гномите. Те имат сиво-стоманени форми, по-малки от човешките; те са почти изцяло глава, обаче тя е наклонена напред. Имат дълги, способни за жестове, но несръчни за вървене крайници. Отдясно идват същества от рода на Силфите, с тънки, почти без глава форми. Ръцете и краката им са нещо средно между перки и крила; една част от тях са синьо-зелени, друга част жълто-червени. При жълто-червените формата им има по-остри очертания, при синьо-зелените по-неопределени. Думите, които тези форми изговарят, са съпроводени с изразителни жестове, приемащи почти танцова форма./

ХОР НА ДУХОВЕТЕ НА ГНОМИТЕ:

Втвърдяваме ний и укрепваме
Блещукането на праха материален,
Разхлабваме, разпрашваме
Втвърдения като кора чакъл,
А ловко твърдото разпрашваме
И бавно хлабаво втвърдяваме
Със духовете си телесни,
От веществото на ума тъкани,
Кое то бе напълно вече умно,
Когато спящите души човешки
Сънуваха в началото Земята.

ХОР НА ДУХОВЕТЕ НА СИЛФИТЕ:

Тъчеме ний, разнищваме
Вълнение на водата-въздух,
Разделяме, разбиваме
На слънчевите семена живеещи сили,
Грижливо силите на светлината ний съгъстяваме,
Нищожни правим силите на плодовете
Със нашите тела душевни,
Течащи от лъчи на чувстването
Живеейки които блестят вечно,
Да могат живи същества човешки
Да вкусят смисъла на земното развитие.

ХОР НА ДУХОВЕТЕ НА ГНОМИТЕ:

Ний смеем се, кикотим се,
Усмиваме и блещим се,
Кога запъващи се сетива човешки,
Кога препъващи се духове човешки
От нас създаденото гледат
И вярват, че разбират мъдро,
Това, което Духове на нашите времена световни
Пред глупавите им очи магически поставят.

ХОР НА ДУХОВЕТЕ НА СИЛФИТЕ:

Ний грижим се, отглеждаме,
И плодоносим, бродим,
Кога деца човешки стъпващи в живота
И старците тъчащи грешки

От плодовете наши консумират
И детски или старчески
В поток на времената тъпо вкусват
Това, което ний във вечностите мислим.
/Тези духовни същества се движат, събирайки се като в две кълба, към
задния план и остават там видими. От ляво се явяват трите душевни си-
ли Филия, Астрид и Луна заедно с "другата Филия". /

ФИЛИЯ:

Те лъчеизпускат бистротата
Като любеща светлина
В блажено зреене,
Те затоплят нежно
И нагорещават силно,
Тъй както ставащото иска
Да стане действащо битие;
Да може действащо битие
Да очарова душите,
С любов които се отдават
На лъчезарна светлина.

АСТРИД:

Живота те тъкат
Като помощници творящи
Във същества извиращи.
Разбиват те земите
И въздуха сгъстяват,
Промяна да се види
В стремящото се творчество.
Че творчеството стремящо
Да носи щастие на духовете,
Които чувстват се тъчащи
В творящия живот.

ЛУНА:

Умерено натискат
Като творци активни
Пластичните материи;
Заострят ръбовете,
Повърхности изглаждат,
За да се смислено строят

Изпъкващите форми:
Че формите изпъкващи
Да вдъхновят те волята
За смислено строене
Като творци активни.

ДРУГАТА ФИЛИЯ:

Обират те цветята
Като безгрижни изпользвачи
Във действие магично;
Те истина сънуват,
Заблуда съхраняват,
Че спящото поклъване
Да се събуди за живот;
и будното съневане
То да се разкрие на душите
тъкане омагьосано
на собственото същество.

/Тези четири душевни сили и духовни същества изчезват: Йоханес, който през време на предхождащите събития се намираше в дълбоко размишление, излиза от него. /

ЙОХАНЕС:

"И будно сънуване
То на душите да разкрие
Тъкане омагьосано
На собственото същество".
Това са думите, които още звучат ясно
В душата ми - това, което аз видях по-рано
Разбъркано то от душата моя се изтръгва.

каква обаче сила се събужда в мене, щом помисля:

"Тъкане омагьосано

На собственото същество - - -

/Той изпада отново в размисъл; пред него се явява като мисловна форма една група състояща се от духа на Йоханесовата младост, Луцифер от лявата страна на този дух, душата на Теодора от дясно. /

ДУХЪТ НА МЛАДОСТТА НА ЙОХАНЕС:

Животът на желанията ти той моя живот храни,
А дишането мое събра сънища на твоята младост;

Аз съществувам, ти кога не искаш да проникнеш
В онези светове, които аз не мога да намеря.
Ако изгубиш мене в *тебе*, в болка трябва аз
На сенките ужасни служба зла да изпълнявам;
Ти, на живота ми грижовник, - - - недей ме оставя. -

ЛУЦИФЕР:

Не ще те изостави той, - аз виждам
Дълбоко в съществото му желания да светят,
Които да вървят не могат по следите на Мария. -
Когато с блясъка, който пораждат
Напълно осветляват творческата душа на Йоханес:
Не ще той може да прахосва плодовете,
Които те създават, в царството чаровно,
Където любовта без красотата иска да царува.
Тогава Себе-то не ще му се явява вече пълноценно,
Кое то силите му най-добри ще иска
На сенките да хвърля, знанието като надценява.
Кога в желания му ще свети мъдрост,
Величествено стойността им ще му се разкрие;
Той може да ги подценява само тогава,
Докато те държат се още в тъмнината на душата.
Догде те светлина на мъдростта ще могат да получат;
За тебе ще се грижа вярно аз - чрез светлината,
Която мога да намеря там в основи на човешките души.

На него липсва му все още милост за страданията твои,
Той постоянно в царството на сенките оставя те ти да потънеш,
Когато се стреми във висини на светлината.
Тогава може да забрави той, че ти, детето му,
Да водиш трябва съществуване магьосано в страдание.
Но в бъдеще до тебе аз ще бъда,
Кога по негова вина ще мръзнеш като сянка.
Аз искам с правото на Луцифер, което той
/При думата "Луцифер" духът на младостта на Йоханес потръпва изцяло. /
От уста на стари светове си е запазил,
В дълбочините на душата му да си плякосам
Това, което в полета той без защита е оставил.
Тогава аз съкровището ще ти донеса, което ще ти облекчава
Самотността ти тъмна в царството на сенките.

Но ти ще бъдеш от магията освободен напълно само,
Когато той отново с тебе да се съедини може.
Това той може да отложи, - - - не обаче да попречи,
Защото Луцифер правата си ще иска да запази.

ТЕОДОРА:

Дете духовно, ти живееш в младостта на самия Йоханес
На сенките в страните тъмни, - но над тебе
Навежда се душа любяща, тя Йоханес пази,
От царствата, в които цари светлината и любовта топла.
Да те освободя аз искам от омагьосани кръгове,
Ако от чувственото им да вземеш искаш
Това, което ще даде ти битие блажено.
Аз искам да те свържа с елементите,
Които действат несъзнателно в световни ширини
И постоянно скриват се от будната душа.
Ти с духовете на Земята можеш форми да създаваш
И с духове на Огъня лъчи да пръскаш,
Кога на волята пожертваш знаещото свое битие,
Която без човешка мъдрост силно свети.
Ти знание, което само полупритежаваш
От Луцифер ще си запазиш и по този начин на Йоханес
Услуги много ценни ще направиш.
От неговата душа искам аз теб, аз да взема
Това, което прави го от битието ти да има нужда
И му дарява освежаващ сън духовен.

ЛУЦИФЕР:

Тя никога не ще ти красота дари,
Защото аз се осмелявам да ѝ я отнема.

ТЕОДОРА:

От чувстването благородно искам красотата да поклъне
И в службата на жертвоприношението да направя да узрее.

ЛУЦИФЕР:

От твоята свободна воля тя ще те откъсне
И ще те предаде на духовете в тъмнината царувачи.

ТЕОДОРА:

Аз ще събудя виждане със дух изпълнено,

Което ще се чувства от Луцифер свободно.
/Луцифер, Теодора и духът на младостта Йоханес изчезват. Йоханес събуждайки се от своето размишление, вижда другата Филия да идва при него. /

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
И будното сънуване
Разкрива на душите
Тъкане омагьосано
На собственото същество.

ЙОХАНЕС:
Ти дух многозагадъчен, - чрез твойте думи
Аз стъпих в този свят! - от неговите чудеса
Сега едно е само за душата моя важно:
Дали живееща действително в духовни светове
Там пребивава сянката, която с Теодора
С Луцифер да се разкрие искаше?

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
ЖИВЕЕ тя, - като илюзия тя бе събудена чрез тебе,
Тъй както всичко в огледалото се образно показва,
Което светлина от своята повърхност отразява,
Така това, което ти в духовни царства виждаш, трябва
Да отрази се живо в царството на полубудните духове-сенки,
Преди на тебе зрялост пълна трябва
Да ти даде за виждане такова право.

ЙОХАНЕС:
Нима е само образ туй, което се чрез мене отразява?

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
Но образ, който живее и държи се той в живота,
Докато съществуването отживяно още
Запазиш в себе си, но в тебе заглушено,
Запазваш в себе си, но в тебе заглушено
Обаче да го победиш сега не можеш още. -
Йоханес, твоето пробуждане илюзия остава,
Докато не освободиш самата сянка,
Защото чрез *вината* си ти й създаваш живот омагьосан.

ЙОХАНЕС:

О колко благодарен съм на този дух, който ми дава

Такъв добър съвет - - *Аз трябва да го следвам.*

/Завесата пада бавно, докато Йоханес и другата Филия остават на място в спокоен жест. /

ТРЕТА КАРТИНА

Пейзажната сценична картина както във втората картина.

Магнус Беликозус, Торкватус и Хилариус идващи от дясната страна така, че следващото, което те изговарят стоящи, трябва да си го представим като продължение на един разговор, който те са водили преди това разхождайки се. За участващите в разговора той приема едно такова важно съдържание, че те спират да вървят.

БЕЛИКОЗУС:

И щом главата твърда не се преклонява,

Как може работата да върви, която Готгетрой

Да посвети с любов във служба на човечеството иска!

РОММАНУС:

Това, което верният другар по работа на нашия приятел

Изнесе като основание за възражението:

То тежест има не единствено за хората,

Които спомняйки си външните изисквания на живота,

Си мнението образуват. - - Това не е ли също

В съгласие със истинското мнение на мистите?

БЕЛИКОЗУС:

Но то не се намира в нашия духовен кръг,

Където целите ни оградени са тъй здраво.

Нас следват ни в мистичната ни работа

На Бенедиктус учениците - на тях Хилариус

Да създаде за работа място иска,

Кое то ще направи да узреят плодовете им духовни.

Тях Съществата мъдри на съдбата

Със нас ги в храма свързаха; и нашият приятел

На указанието само отговаря, което тук в храма

Ни се откри като повеля на духовно задължение.

РОМАНУС:

Вий сигурен ли сте, че тази духовна повеля

Е правилно разбрана? Тъй като и близо мнението,
Че Бенедиктус сам и също неговите ученици,
Които той доведе до Духа по своя начин,
Ще трябва в храма вътре още да останат
И няма още от сега да хванат онзи път суров,
Съдбата не бе свързала така дълбоко с мене, както Щрадер.
Това предчувствие за мене знак е само,
Насочващ моята душа към пътя,
По който след това ще мога аз с разбиране да търся.
И щом обръщам се към действие, унищожавам
Предчувствието, сила даващо на моята мисъл. -
Това показват ми на мистиката правилата строги.
Аз без съмнение се чувствам в областта духовна
Със учениците на Бенедиктус тясно свързан,
Обаче щом от вътрешния кръг на мистите аз трябва
Да търся път обратно в земния живот,
Това аз смея да направя само заедно със Щрадер.
/Ариман се явява отдясно на задния фон на ландшафта и изчезва без да
бъде забелязан в ляво. /

ТОРКВАТУС:

Обаче верният сътрудник в дейността на Готгетрой
Не вижда в Щрадер сигурния дух,
Полезен който би могъл да бъде в дейността на външния живот.
И ако аз оставам вътрешния глас да ми говори,
Разкрива ми се, че на него липсва му напълно
Действително душевно настроение мистично.
Това, което външни знаци могат нему да покажат
Коего неговият ум разбира за духовно битие,
Възбужда в него силно подтик на изследовател;
Но вътрешно духовно изживяване той няма.
Какво духовното му творчество да бъде може друго,
Освен измислица мистична тъмна на сънуването.

РОМАНУС:

Не е напреднал той сега достатъчно далече
Във път, който неговите приятели следват,
За да се свърже с враговете на душата,
Които много са опасни за мистици,
Когато те в сетивния живот го следват.

БЕЛИКОЗУС:

Щом мислите, че той от тези врагове освободен е,
Вам нищо не ви пречи да го предпочитате.
Така че делото велико да успее
Кое то Готгетрой чрез него иска да изпълни.
Ако съдружникът на нашия приятел чуе,
Как вий почитате човека, който той самият
Се осмелява да цени по-малко, сигурно тогава
Ще се възпротиви той, само вие
Ще можете за делото да го склоните.
На него е известно, че в живота външен
Успех постигате вий винаги във всичко,
Кое то предприемате след мъдро мислене.

РОМАНУС:

Обични Готгетрой, ако Вий Щрадер вземете
До себе си и без заблуда
На Бенедиктус другите духовни ученици
От делото си искате далече да държите,
Не ще останете *самичък*; аз предлагам Ви тогава
Не само туй, кое то Беликозус сега иска,
От мене като помощ, но тогава искам също
Да Ви предложа всичко притежавано от мене
Като имат, за хубавия план на Щрадер.

ХИЛАРИУС:

Как можете да мислите, че сега Щрадер
От учениците на Бенедиктус ще се отдели -
Без тях да следва само собствените си духовни цели?
За него другите са също така близки, както той самият.

РОМАНУС:

Че те човешки са му близки, нека бъдат.
Обаче да се мисли също с тях духовно свързан,
Това онази част на неговата душа може само,
Която още се намира в сън дълбок духовен.
Обаче струва ми се, много скоро ще се види,
Как тази част за бъдещ живот може да узрее.
/Четиримата излизат от лявата страна. /
/От дясната страна идват Капезиус, Щрадер, Феликс Балде и г-жа Балде
спирайки се в разговор, защото следното съдържание е важно за тях. /

КАПЕЗИУС:

Духа да следвам в пътищата вътрешно душевни,
Това аз мога само в това време.
Ако бих искал с външни дела да се натоваря,
За да направя щото духът да живее в царството сетивно,
Би трябвало да се одързостя, основите на битието
Да схващам в светове, чиято същност
Не е осъществена до сега във мене.
От мировото битие аз мога само толкова да виждам,
Да се развие колкото могло е в мене.
Как мога да творя това, което другите ще ползва,
Когато в творчеството само себе си аз вкусвам?

ЩРАДЕР:

Разбирам ви, вий мислите във всяко едно творчество
Да влейте само собственото ваше същество;
И тъй в произведенията си да предадете
На външния свят само собственото ваше битие?

КАПЕЗИУС:

Докато със аз собствения вътрешен свят се натъквам
На други същество, това така е,
Доколко в другото сега прониквам още,
Болзнено да си признае трябваше, когато
За кратко време буден бях напълно ясно.

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Вий казвате това, което до сега не съм ви чувал нивга да ми казвате
Обаче никога да ви разбирам по-добре не можех
Тъй както бе сега, понеже казвате го вий самият.
Звучи във вашите думи настроение мистично,
Кое аз години дълги сериозно търсих,
Единствено което може светлината да долавя,
В която духът на човека може в Духа на света
Чрез ясно виждане да изживее себе си самия.

КАПЕЗИУС:

Понеже аз предчувствах, колко близо съм до вас дошъл,
От работа една при вас избягах,
Която искаше да умъртви света ви вътрешен.

ЩРАДЕР:

Понятно често съм намирал - туй, което казахте сега:
Тогава считях го за мъдрост, - но сега ни дума
От вашето изказване аз не разбирам.
Капезиус и татко Феликс, двамата. . .
Във всяка дума крият тъмен смисъл.
Не изживявам ли, как думите ви само
Са дрехата на сили, - - на душевни сили,
Които ме от вас отпъждат в световете,
Далеч намиращи се от способа ви духовен?
Да търся тези светове не искам, - тъй като света аз *ваши*
Да любя трябва най-дълбоко в моята душа.
Аз съпротивата да понеса ще мога лесно,
Която моята работа сега от въвн заплашва.
И даже ако всичката ми воля би разбила се сега
О тази съпротива - : аз да се държа ще мога.
Но да лишавам се от световете ви не мога.

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Света духовен да намери човек не ще може,
Когато търсейки го иска сам да се открие.
Аз бях щастлив, когато вий пред мене
Веднъж искахте да го открийте търсейки с ума си.
Тогава близо били сте до истинското настроение мистично.

Към нищо да не се стремиш, - - спокоен ти да бъдеш само,
В душата вътре цялостно очакване- - :
Това е настроение мистично, - който го *събеди*,
Той своята вътрешност пренася в царството на светлината.
Но работата външна не понася настроение такова.
Кога чрез мистиката искате това да търсите
Убивайте живота вий с илюзия мистична.

ЩРАДЕР:

От вас аз имам нужда, - - но не ви намирам. -
Животът, който ни съединява, - - вий не го цените.
Как хората в света за работа ще се намерят,
Когато мистите не изоставят никога живота собствен?

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Светът в който вие дейно се отправяте,

Не можете да го пренасяте
В живота нежен на самото ясновидство,
Без то да разтопи ви,
Когато този сват приема ви на своята граница.
В смирение, почитайки царуването на Духа,
Оставяйки духовно виждане в сърцето да почива: - -
Така пристъпват мистите в света на *действието*.

КАПЕЗИУС:

А искате ли по друг начин в него да навлезете,
Той скоро ви показва какво произвежда грешката,
Обаче не на мъдростта сияещата същност.
В душата на един човек можах аз да погледна. -
Аз знаех, виждането мое не лъже.
И въпреки това аз само грешката на тази душа съм видял.
Това се случи, аз понеже виждането си духовно
Опорочил съм със желание за външна работа.

ЩРАДЕР:

Така Капезиус говори, който
Далеч ме изпреварва в пътя на душата; - -
За мене виждане духовно се поражда само
Кога душата иска да се посвети на мислите за дейност
И във живота може тя да се надява,
Че може на Духа да построи места такива,
В които светлина Той иска да запали,
Която стоплящи лъчи през световите духовни пръска
И чрез сетивната дейтелност на хората
Родината си нова търси в съществуването земно. -

Но аз съм син на грешката - - а не ваш син
Вий пълни с мъдрост светове далечни на Духа - - !
/Щрадер се отвърща само за момент от своите събеседници; той има се-
га следното духовно видение - явяват се Бенедиктус, Мария, Ариман - -
като негови мисъл-форма, обаче в действително духовно общуване, пър-
во Бенедиктус със Ариман, след това Мария. /

БЕНЕДИКТУС:

Във пълни с мъдрост светове далечни на Духа
Предчувствах помощ за терзаещия те въпрос,
Какъвто тайната първично на живота ти душевен

Оставя да тежи над твойто земно мислене.
Да чуеш отговора трябва ти, тъй както
Далечините на Духа от дълбините на душата
Да ти разкрият искат чрез гласа ми.
Но научи се да разбираш туй, което смяташ ти че знаеш,
Кое то често осмеляваш се направо да изкажеш
И въпреки това сънуваш в собственото битие душевно.
Предай на твоя син живот ти, който аз.

/Явява се Ариман. /

Да ти подам съм от Духа заставен;
Но превърни ти в битие сънуващо това, което
Чрез мислене от сетивата можеш да получиш.
Капезиус и татко Феликс те изгонват
От светлината на Духа, която виждат;
Те между себе си и тебе пропастта поставят.
Не се оплаквай ти, че те ти я подготвят,
А погледни в самата твоя пропаст.

АРИМАН:

Стори това ти само!
Ще видиш ти тогаз това, което ти достойно свети
Като човешки дух и далечното течение на световите.
За тебе би било добре, когато други духове
Го биха ти показали във тъпия душевен сън;
На теб, обаче Бенедиктус го показва в будност,
Така ти ще убиеш отговора с виждането;
Да, само го стори.

ЩРАДЕР:

Да го направя искам аз, но как?
Разбърканите образи? Те се променят, - консумират се -
Единият на другия яде, - борба една - - ,
И диво се нахвърлят сенките една връз друга -,
Цари разруха, тъмнина пораждаща; -
От тъмнина сега пък други същества от сянка -
Около тях е яснота на етера - тъчаща червеникаво;
Напълно ясно се една от сенките отделя;
Към мене идва, - пропастта ми я изпраща.

/Мария излиза от пропастта. /

МАРИЯ:

Демони виждаш ти; - развий си силата,
Не са такива те, - пред тебе се явява
Това, което те не са. Ако ти можеш да ги задържиш
Докато пред душата ти направят те да свети
Това, което тяхна сянка е, тогаз за тебе те ще бъдат
Това, което струват те в развитието на света,
Но твоето виждане угасва, преди още
Да са развили сила те да светят.
Ти озари ги с твоята светлина.
Къде е твоята светлина? - ти тъмнина излъчваш. -
Познай ти тъмнината си - около тебе -,
Ти в светлината тъмнината разбъркана създаваш.
Ти чувстваш я, когато я чрез себе си създаваш;
Но никога не чувстваш твоето творчество ти след това.
Ти искаш да забравиш твоето желание горещо да твориш,
Но без да знаеш то царува в твоето същество,
Защото си страхлив ти да излъчваш своята светлина.
Ти искаш да се наслаждаваш с тази твоя светлина.
Ти търсиш себе си и търсиш се в забрава.
Ти в себе си самия се сънуващ потопяваш.

АРИМАН:

Да, слушай я, - загадки може тя да ти реши,
Но с нейното решение ти ще спасиш - не себе си самия.
Тя мъдростта ти дава, - щото заедно със нея
Да можеш стъпките към глупостта да си насочиш.
Такава мъдрост би била добре за тебе - в други времена,
Когато ясният ден на духа ще ти просветне;
Така Мария ти говори в твоето сънуване,
По този начин тя решението чрез съвета си убива,
Ей да, послушай я.

ЩРАДЕР:

Какво да кажат искат тези думи,
Мария, те дали от светлината са родени?
От мойта светлина? - Нима от мойта тъмнина
Те прозвучат? Бенедиктус говори, кажи ми
От пропастта съветвайки ме кой яви се?

БЕНЕДИКТУС:

При твоята пропаст тя потърси тебе,

Тъй духовете търсят хората, за да ги пазят
От съществата, които сенки образуват за душите
И тъй за тях царуването на Духа всемирно
Обърква с тъмнина, да ги накарат
Във мрежата на собственото битие да могат да се чувстват.
Ти по-нататък гледай още в твойта пропаст.

ЩРАДЕР:

Какво сега за мене вживява в дъното на мойта пропаст?

БЕНЕДИКТУС:

Ти гледай сенките, отдясно синкаво-червените,
Примамват те самия Феликс, - другите ти също гледай -
Отляво, - там червено в жълто вливащо се меко,
Те към Капезиус се пък нахвърлят.
И двамата те чувстват силата на тези сенки - -,
Те в самотата си създават светлината,
Която сенките парализират, искащи човешките души да мамят.

АРИМАН:

Той би направил по-добре, ако самите твои сенки,
Да ти покаже искал би, - това обаче той едва ли може; -
Наистина не липсва му добрата воля,
Но той не забелязва, где ще трябва да ги търси.
Зад тебе те стоят, в опасна близост, -
Но ти закриваш ги сега и от самия него.

ЩРАДЕР:

Сега при пропастта аз чувам думите
Които считам за такива на един глупак,
Кога съветник на Готгетрой на мен, ги каза!

МАРИЯ:

Калява си оръжията татко Феликс,
Които му опасности унищожават, но от други се нуждае
Желаещите в пътя на душата си да ходи.
Това, което си Капезиус създава като меч,
Кога борбата срещу врагове на душите смело води,
За Щрадер то превръща се във меч от сянка,
Ако би искал с него да започне битката духовна,
Която сила на съдбата за душите определя.

Които зряла за дела духовна същност силно
Ще трябва да пресъздадат в делата земни.
Ти тяхното оръжие за себе си не можеш да използваш,
Но трябва въпреки това да го познаеш, за да можеш
Разумно да го изковеш за себе си от вещество духовно.
/Образите на Бенедиктус, Ариман и Мария изчезват, т.е. външно видимо, Щрадер се връща от своето духовно видение, оглежда се към Капезиус, Феликс Балде и г-жа Балде; те отново пристъпват към него, той е седнал на един скален стол. /

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Обични Щрадер, току що духът не те ли тебе
От нас далече отстрани? - Така на мене ми се стори.
/Той спира за малко, очаквайки Щрадер да му каже нещо, но понеже той
мълчи, той продължава. /
Аз не с безлюбие сега поисках от кръга ни
Да ви насоча в други пътища в живота.
Но само да попреча исках, щото вие
Повече на илюзията да не се подавате, която ви обърква.
Това, което дух в духа самия вижда, то духовно съща трябва
Да бъде възприето и живяно от душите.
И колко глупаво би било, ако и Фелиция
Поискала би приказните същества,
Душевно изживяват трябва само също,
Да ги накара да танцуват върху куклената сцена.
Тогава цялата чаровност И се изпарила.

ГОСПОЖА БАЛДЕ:

Наистина аз доста дълго време премълчавах.
Но аз говоря, ако вие с настроение мистично бихте искали
И даже приказните духове щастливи да направите.
Те вече благодарни са, когато вашата сила
Изчерпана е вече и тогава с мистика
Отново трябва да се обновява.
На мистиката моят пълен почит, но тя нека
От моите царства приказни далече да остане.

КАПЕЗИУС:

Фелиция, не са ли твоите приказки,
Които пътя към духа показаха ми първо?
Това, което като духове на въздуха и на водата,

Извиквахте пред моята душа жадуваща,
Предвестник бе за мене то за онзи свят,
Във който аз сега мистично искам да проникна.

ГОСПОЖА БАЛДЕ:

Откакто вий обаче с новия способ мистичен
В дома ни идвате, запитвате ме малко,
Какво красивите ми същество духовни искат.
Обръщайте внимание вий често само на онези,
Които лице сериозно и достойно ви показват,
Обаче тези, радостно, които, весело танцуват
Намирате ги за мистично неудобни.

КАПЕЗИУС:

Не се съмнявам аз, Фелиция, че мене
Дълбокий смисъл също на онези същества чудесни,
Които сериозност с маска весела да изявяват искат,
Ще може да ми се разкрие и макар по-късно,
Но силата ми за сега не стига толкова далече.

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Фелиция, ти знаеш, как аз ги обичам,
Но приказните същества, които ти се разкриват;
Обаче механично, като кукла изпълтена
Да си представя ги, - това ми е противно.

ГОСПОЖА БАЛДЕ:

На тебе още аз така не съм представяла ги;
Ти за това стоиш - високо твърде много; но се радвах
Когато за плана за плана Щрадер долових и слушах,
Че също и Томасиус стреми се да представи
В материята тук духа самия.
Видях аз духом принцовете си от моите приказки
И огнените ми души как весело танцуват
В безброй игри на кукли със изкуство;
Така оставих ги, щастлива в мисълта си,
Усърдно в детски стаи те да търсят.

/Завесата. /

ЧЕТВЪРТА КАРТИНА

Пейзажът от втората и третата картина. Началникът на бюрото и Романус говорят, спирайки се в разход ката си, следващото. По-късно: Йоханес, Двойникът на Йоханес Томасиус; Духът на младостта на Йоханес; пазачът на прага, Ариман; Бенедиктус, Мария; Щрадер, душата на Теодора.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Познавате вий мистите, приятели на Готгетрой,
А аз във Вас познавам умния човек,
Запазващ постоянно силата на сигурен разсъдък,
Дали го иска работа в живота или мистичното изкуство.
И затова ценя аз мнението Ви, което имате.
Но как ще трябва туй да разбере, което казахте?
Че Щрадеровите приятели ще трябва още
Да се държат в областта на духа и да не ползват
За творчество сетивно силите си ясновидски,
Това ви правилно изглежда. Дали обаче и за Щрадер
Подобен път ще окаже се опасен скоро?
На мене струва ми се, че способът му духовен ми показва,
Че него постоянно заслепяват го демоните природни,
Кога желанието силно търси пътя
За своите дела във външни действия в живота. -
Разумният мист знае, че той първо в себе си самия
Ще трябва сърчно да развие свойте сили,
За да окаже съпротива на такива врагове;
Но мене струва ми се още, че при Щрадер
За врагове такива в пътя му духовен погледът му неузрял е.

РОМАНУС:

Обаче него съществата добри духовни,
Които ръководят хора неиздигнали се още до духа,
Не са го изоставили.
От мистите са тези духове отдалечават,
Когато те съюз със други същества създават,
Които са полезни за духовното им настроение.
Аз в способа на Щрадер ясно мога да почувствам,
Как демони природни подаряват
На неговото себе плодовете на добрите свои сили.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

И нищо друго ли освен такова чувство
Ви кара в Щрадер духове добри да предполагате?
Предлагате Вий малко, а изисквате премного.

А тези духове ще питам в бъдеще,
Когато искам ще да работя на това място,
Където дълго време истински можах да служа
На смисления труд и на духа същински,
С когото беше свързан бащата на Хилариус; -
И който аз от гроба му все още чувам, - -
Макар синът уши за него да не притежава!
Какво говори този дух на смелия човек,
Когато тези духове объркани той сега вижда,
Които неговият син в дома му се стреми да вкара?
Познавам този дух, деветдесет години който
Се в тялото държа. Той повери ми
През времето, когато още работата ръководеше,
А неговият син се вмъкна в храма на самите мисти.

РОМАНУС:

Приятелю, нима не знаете вие,
Как много този дух ценил съм?
На него служеше му сигурно човекът онзи стар,
Когато вий за образец със право сте избрали.
И да му служа също аз стремях се
От мойто детство чак до този ден.
Но вмъкнах се и аз при мистите във храма.
Посаждах аз това, което те ми разрешиха,
В душата си дълбоко с вяност.
Умът ми слагаше обаче настроение мистично
Там на вратата, щом в живота влизах.
И знаех аз, че силата на настроение подобно
По този начин аз в живота земен внасям най-добре.
Обаче в мойта дейност внасях аз *душата*
Получена от този храм. - Добре за нея бива,
Когато тя не иска да смущава ума земен.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

И Вий намирате, че способът духовен, който Щрадер има,
Подобен той на Вашия е даже от далече?

До вас аз бих се чувствал винаги свободен
От същества духовни, мен, донесени от Щрадер.
Добре това аз чувствам също и когато той объркано говори,
Как духове елементални живо и подвижно
При него вливат се чрез словото и съществото
И изявяват нещо неуловимо сетивно.
Това обаче ме обърква толкова от него.

РОМАНУС:

Приятелю, такива думи ме дълбоко в моето сърце засягат.
Откакто се сблизих със Щрадер аз можах да чувствам,
Че мислите, които чувал съм от него,
С особена са сила надарени.
Те в мене влизаха тъй както моите самите.
И казах си аз един ден:
Душата ти на тебе не дължи, на него ти дължи
Онази сила, правеща те да узрееш като мъж!
И скоро това чувство бе последвано от второ:
Дали за всичко, що ме прави годин
За работа в живота и за служба на рода човешки,
Не съм аз задължен от миналото земно съществуване?

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Това е, що при него аз да чувствам трябва. -
Кога се приближиш до него, то духът,
Чрез него който действува, привлича ти душата мощно.
Щом Вашата душа можа да му се подчини,
Как мога моята аз да предпазя
Когато с него се за работа съединя?

РОМАНУС:

От вас самите ще зависи то, дали вий ще намерите
Със него как да се отнасяте подходно.
Аз вярвам, че на мене силата на Щрадер не ще вреди,
Откакто съм си мисли образувал,
Как той могъл е сила да добие.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Постигнал, - той самият, - сила и над Вас, -
Сънуващият - Върху Вас, художник на живота!

РОМАНУС:

Ако човек се осмели да си представи,
Че в Щрадер днес се проявява един дух,
Какъвто в един минал живот земен
Можал с душата си да се издигне толкова високо
И който много знаел е, което други хора
И даже да предчувствуват не са могли в онова време,
Тогав би било възможно, щото от духа му
Такива мисли някога да се родят
И след това могли са да намерят пътя
В живота общ на земните човеци,
С които хората от моя род сега
Възпитали са в себе си способности. -
Това, което в мойта младост като мисли
Можав да усвоя аз от околната среда,
Могло би то да произхожда именно от този дух.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Нима Вам струва ви се позволено, мисли,
Които за самия живот стойност имат,
Да ги приписвате особено на Щрадер?

РОМАНУС

Бих бил сънуващ аз, ако това бих сторил.
Аз сънища не считам за учение в живота
Като очи затварям здраво. В мисли
Които се разкриват само тъй мъждеещо
На мене никога присъщо не е било тук в живота. -
С очи отворени аз гледам Щрадер;
Действително как този човек се доказва
Със всичко, що на него е, *какъв* е той самият;
И даже туй, което е безплодно в него; - ясно ми е,
Че моето съждение за неговите дарби
Да си съставя трябва, какво аз току що казах.
Като че ли преди стотици минали години още
Стоял е пред очите ми такъв един човек,
Така го чувствам аз сега пред мене духом.
И буден че съм бил, - това *добре* аз зная. -
Аз ще заставам редом с Готгетрой;
Ще стане знам това, което трябваше да стане.
Ти по-нататък обмисли плана ме за живота.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

За мен, сега наистина ще бъде много важно
Да мисля аз върху това, което Вий ми поверихте.
/Началникът на бюро и Романус отиват по-нататък в ландшафта. Йоханес идва от една друга посока, потънал в мисли, сяда върху една скала. Първо Йоханес е самичък, след това се явяват неговият двойник, Духът на неговата младост, накрая Пазачът на прага. /

ЙОХАНЕС: /сам/:

Учуден бях, когато ми откри Капезиус,
Как вътрешното битие на моята душа
Му се разкри в духовното виждане.
Така можа да потъмнее туй, което много светло
Преди години се показва толкова красиво. - -
Че всичко, що в човешките души живее,
Да действа продължава във в духовни царства.
Аз знаех го отдавна вече, - как можел съм *да забравя*. -
Когато Бенедиктус пътя ми показва
За първо ясновидство, - аз видях тогава духом
Капезиус и Щрадер в друга възраст, образно и ясно.
Видях как силата на мисленето тяхно
Създава кръгове вълни във битието на света.
Добре аз всичко това зная, - а не знаех го
Когато чрез Капезиус видях го.
Животът, който знаещ в мене е, той спеше.
Как минали отдавна земни съществувания
С Капезиус съм бил аз тясно свързан:
Отдавна също знаех и това - -,
Обаче все пак в онзи момент не го знаех.
Как мога само да запазя знанието мое?
/Един глас отдалече, този на Двойникът на Йоханес. /
тъкане омагьосано
на собственото същество.

ЙОХАНЕС:

И будно сънуване
Разкрива на душите
Тъкане омагьосано
На собственото същество.

/Пред време когато Йоханес изговаря тези изречения, при него идва неговия двойник. Йоханес не го познава, а вярва, че при него е Другата Филия. /

ЙОХАНЕС:

Отново ти си тука, пълен със загадки дух,
Ти истински съвети на душата ми донесе.

ДВОЙНИКЪТ:

Йоханес, твоето пробуждане илюзия остава,
Догде освободиш *самата* сянка,
Живота на която твоя *дълг* е омагьосан.

ЙОХАНЕС:

За втори път ми казваш тези думи.
Аз искам да ги следвам. - Покажи ми пътя.

ДВОЙНИКЪТ:

Йоханес, остави ти да живее в царството на сенките
Това, което е изгубено за тебе в твойто себе.
Но светлина му ти дари от твойта светлина духовна,
Така то болки вече не ще чувства.

ЙОХАНЕС:

Наистина аз съществото-сянка заглуших,
Обаче не го победих; така то между сенки
Ще трябва сянка омагьосана да си остане,
Докато аз отново с него да се съединя мога.

ДВОЙНИКЪТ:

Така на мене дай сега това, което дължен си на съществото;
Онази сила на любов, която те към него тласка,
Надежда на сърцето, що от него е родена,
Живота свеж, във него скрит е който,
И плодовете на отдавна минали животи земни,
Които ти с живота му изгуби;
О дай ми ги; аз с вяроност ще ги занеса на него.

ЙОХАНЕС:

Към него пътя ти познаваш ли? - о покажи ми го!

ДВОЙНИКЪТ:

Аз в царството на сенките можах до него да проникна,
Когато ти издигна се във сферите духовни;
Откак обаче сили на желанията тебе прелъстиха
И ти си чувството към това същество обърна,
Угасна в мене силата, щом го потърся.
Обаче щом съвета ми да следваш искаш,
Тогава силата отново в мене ще роди се.

ЙОХАНЕС:

Обет ти дадох аз, че те следвам. -
На тебе искам, дух загадъчен, отново
Да обеща с цялата си сила на душата.
Но щом ти можеш да намериш път до него,
О, покажи ми го ти в този час съдбовен.

ДВОЙНИКЪТ:

Сега ще го намеря, но не мога да те водя,
А мога само на очите ти духовни да покажа
Това любимо същество, което твоят копнеж търси.
/Явява се Дъхът на младостта на Йоханес. /

ДУХЪТ НА МЛАДОСТТА НА ЙОХАНЕС:

Аз винаги с духа да бъда свързан искам,
Очите ти духовни които можа да отвори
За да ме виждаш в бъдеще намериш,
Когато аз ти се покажа по повеля на духа.
Но трябва този дух действително ти да познаваш,
До който мене сега виждаш.
/Духът на младостта на Йоханес изчезва; едвам сега Йоханес познава
своя двойник. /

ЙОХАНЕС:

О, значи не духът загадъчен; - а мойто друго себе?

ДВОЙНИКЪТ

Сега последвай ме; - ти обеща ми-;
Сега при моя господар аз искам да те водя.
/Явява се Пазачът на прага и застава до двойника. /

ПАЗАЧЪТ НА ПРАГА:

Йоханес, щом ти таз, духовна сянка искаш
От светове вълшебни на душите да изтръгнеш,
Убий желанията си, които тъй те съблазняват.
Следата, по която търсиш, тя за теб, изчезва
Докато със желания ти искаш да я следваш,
Тя покрай моя праг ще те прокара.
Но тука аз обърквам виждането на душата,
Като на Волята на висши Същества се подчинявам,
Кога желания живеят в погледа духовен,
Които тука мене срещат преди още
Да могат да проникнат в чиста светлина на истината.

/Явява се Ариман. /

Държа те аз самия тебе здраво в твоя поглед,
Докато ти с желания до мен, се приближаваш.
И мене също ти като измамен образ виждаш,
Когато с виждането се желанията свързват
И мир духовен като тяло на душата
Не завладял е още съществото твое.
Ти мощни думи засили, които знаеш,
Че тяхната духовна сила побеждава
Това, което е илюзия за тебе.
Тогава ти познай ме *без желания да има* в тебе;
Така ти формата действителна на мойто същество ще видиш.
Тогава вече аз не ще ти забранявам
Свободно погледа си да насочваш в областта духовно.

ЙОХАНЕС:

И ти ли се разкриваш само на илюзията моя. . . ?
И ти ли, аз когото първо истински да видя трябва,
Преди да мога други същества в страната на духа да видя?
Как мога истината аз да зная, ако все пак
В напредването мое само една истина намирам:
Че аз илюзията все повече си съгъстявам?

АРИМАН:

Не се оставяй той напълно да те заблуждава.
Той все пак тука прага вярно пази,
Макар сега със други дрехи да си служи,
Които ти самият първо изтъкал си.
Обаче в своя дух като художник ти не трябва
Да го оформяш в лошия стил драматичен

От стари ясновидски части.
По-късно по-добре това ще можеш да направиш.
Такваз карикатура все пак още служи на душата.
От сили много за натискане ти няма нужда,
За да покаже ти, каква сега е ти самата.
Би трябвало да забележиш, как Пазачът ти говори:
Елегия съдържа тонът му и много патос. -
Не позволявай му това, тогава той ще ти покаже,
От где заимствува той днес премного.

ЙОХАНЕС:

Нима на неговите думи съдържанието също би могло да лъже?

ДВОЙНИКЪТ:

Това ти Ариман не питай, който непрестанно
На всичките противоречия се радва.

ЙОХАНЕС:

Кого тогаз да питам трябва?

ДВОЙНИКЪТ:

Самия себе си ти питай.

Аз искам с мойта сила да те въоръжа здраво,
За да намериш в тебе това място,
Кое то там да вижда може, гдето никакво желание не гори вече.
Сега ти сили събери.

ЙОПХАНЕС:

Тъкано омагьосано

На собственото същество.

Тъкано омагьосано на собственото мое същество,
Ти съобщи ми, где тъй никакво желание не ме гори.

/Пазачът на прага изчезва; на неговото място се явяват Бенедиктус и
Мария. Ариман изчезва. /

МАРИЯ:

И мене също виждаш като образ на измама,
Защото твойто виждане е свързано с желание измамно.

БЕНЕДИКТУС:

И мир духовен като тяло на душата

Не овладява още твоето същество.
/Двойникът, Бенедиктус и Мария изчезват. /

ЙОХАНЕС/самичък/:

Мария, Бенедиктус, те - Пазачът!
Как могат те като Пазача да ми се явяват?

Години много аз съм вече с вас,
Но да ви търся, мен, ми строго забранява
Тъкано омагьосано на собственото мое същество.
/От дясната страна на ландшафта идват Щрадер и Бенедиктус. /

ЩРАДЕР:

В общение духовно с вас ми дадохте,
При пропастта дълбока на самото мое същество,
Това, което мъдри знаци бе за виждането ми духовно,
Неразбираеми които са за мене още.
Но като действат по-нататък в моята душа,
Ще разрешат ми сигурно загадки на живота,
Които искат да ме спъват винаги в стремеж мой.
Аз чувствам в мене силата, която действието ваше
На ученика дава в пътя му духовен.
Така аз връщам ви услугите, които ви са нужни,
Като работя в делото, което Готгетрой
Да посвети желае на човечеството земно.
Наистина ще липсва ни Капезиус. -
На другите усърдието никога не може,
Да замени това, което той да стори може,
Ще стане все пак туй, което трябваше да стане.

БЕНЕДИКТУС:

Ще стане туй, което трябваше да стане.
На степената на зрелостта ви отговарят тези думи.
Но никакъв отзвук от тях се не намира
В душите на останалите ни приятели духовни.
Томасиус не се е въоръжил още
Да носи силата духовна в битие световно.
Той също ще от делото да се оттегли;
Сега да търсим трябва всички вие нещо друго.

ЩРАДЕР:

Но Вий, Мария, също с нас не ще ли бъдете?

БЕНЕДИКТУС:

Мария тя Йоханес със себе си да вземе трябва,
Ако действително той трябва да намери пътя
От битието на духа обратно в царството сетивно.
Така Пазачът сериозен сега иска.
На двете царства границата който пази.
Сега не може тя до вас да се захване.
Това за вас да бъде трябва знак безспорен,
Че още пътя в областта материална
Не можете сега вий да намерите действително.

ЩРАДЕР:

Нима оставам аз самичък с моите цели!
Самотност, ти ли беше тази, що ме търсеше,
Когато аз стоях до Феликс Балде?

БЕНЕДИКТУС:

Това, което се сага в кръга ни тъй показва,
Научи ме да прочета в съдбата ваша
Такива думи в светлината на духа,
Които по-преди избягвах ми постоянно.
Видях ви свързан аз със същества такива,
Които зло да вършат трябваше и още от сега
Те творчески намесваха се в действия човешки;
Зародишен живот живеят те в душите,
За да узреят за Земята в бъдно време.
В душата ви видях аз кълнове такива.
Че вий не ги познавате, това за вас добро е.
Чрез вас те себе си самите ще познаят.

Но за сега затворен им е пътят,

По който те ще стигнат в областта материална.

/Бенедиктус и Мария се оттеглят малко назад; Щрадер остава сам, явява се душата на Теодора. /

ДУШАТА НА ТЕОДОРА:

И Теодора в светове на светлината

Ще създаде ти топлината, щото твоят меч духовен

Да може силно да улучва враговете на душите.

/Тя изчезва, Щрадер си отива. Бенедиктус и Мария идват сами на преден план. /

МАРИЯ:

Учителю мой мъдър, никога не съм Ви чула
Да казвате на учениците имащи такава степен като Щрадер
По този начин за съдбата.
Така ли бързо ще развитието на душата му да стане,
Че силата на тези думи да му бъде благодарна?

БЕНЕДИКТУС:

Съдбата ми това показва; и така то стана.

МАРИЯ:

И ако силата не се окаже благотворна,
Не ще ли действието лошо и Вас да улучи също?

БЕНЕДИКТУС:

То лошо не ще бъде; но не зная,
Как в него ще се прояви.
Прониква мойто виждане сега в онези царства,
Където в моята душа съвет ще светне;
Но образа на неговото действие не виждам.
Опитам ли това, умира зрението мое ясновидско.

МАРИЯ:

Умира погледът Ви ясновиждащ? - Вам, ръководител мой?
Но кой убива погледа Ви осигурен на ясновиждащ?

БЕНЕДИКТУС:

Йоханес бяга с него той в далечините на света;
Но кой трябва да го следваме; аз чувам го да вика.

МАРИЯ:

Той вика - - - от духовни далечини звучи зовът му
В това звучене се излъчва страх далечен.

БЕНЕДИКТАС:

Така звучи от вечно празни ледени полета
Зовът на нашия приятел там в далечините на света.

МАРИЯ:

И леденият студ изгаря в мойто Себе.
Той пламъци разгаря в моите душевни глъбини
И пламъците мисленото ми разяждат.

БЕНЕДИКТУС:

В душевните ти глъбини, там огънят пламти,
Йоханес се запалва в мразовете на света.

МАРИЯ:

И пламъците бягат, - - с мойто мислен те бягат;

И там далече, на брега световен на душите
Борба жестока - мойто мислене воюва -
Там при река на нищото - с духовната студена светлина. -
И мисленето ми се колебае; светлина студена, - бие
От мойто мислене гореща тъмнина. - -
Какво сега от тъмната горещина изниква? - -
В червени пламъци се впуска мойто Себе - в светлината; - -
В студена светлина на мировите ледени полета.

/Завесата. /

П Е Т А К А Р Т И Н А

Духовната област. Образ явяващ се в пълни със смисъл вълни на цветовете; нагоре червеникави преливащи в огнено-червено, надолу сини преминаващи в тъмно-синьо и виолетово. Долу една символично действаща земна сфера. Образите, които се явяват, като че образуват едно цяло с цветната картина. Отдясно групата на Гномите от Втора картина/на драмата/, пред тях Хилариус, съвсем отпред душевни те способности. Зад Хилариус малко издигнат Ариман. Отляво е издигнат Луцифер, в преден план душата на Феликс Балде; душите на Щрадер и Капезиус, Бенедиктус, Мария, Фелиция Балде, Пазачът на прага.

ДУШАТА НА ФЕЛИКС БАЛДЕ /стояща съвсем отпред, имаща формата на един каещ се, обаче дрехата ѝ светловиолетова със златен колан/:
Благодаря на тебе, Дух, ти който световите мъдро направляваш,
Спасител мой от тъмната самотност;
За работа и за живот събужда твойто Слово.
Да ползвам искам аз това, което ти дариш на световите,
За тях ще мога после аз да мисля, ти когато

Ще моя свят оставиш в тъпота той да потъне.
Към тях ти носиш на лъчите си тогава
Това, което в образуване да ми създава сили може.

ЛУЦИФЕР: /долна дреха излъчваща синкаво-зелен цвят, светло лъчезаряща червеникава горна дреха с форма на мантия, която завършва с форми на крила; нагоре не аура, а подобна на митра, тъмно-червеникава, предвидена с крила, покривка на главата; на дясното крило синя, подобна на меч форма; жълта, подобна на планета кръгла форма, като че носена от лявото крило. Той стои малко назад и отляво, по-високо от душата на Феликс Балде:

Служител мой, такова действие от твоя вид нуждае се
От времето на Слънцето, в което сме навлезли.
Сега Земята получава тъпа светлина,
Това е времето, в което душите от твоя род
На себе си самите да творят те най-добре ще могат.
От извора на светлината си аз ще направя
Да ти лъчезарят зародишните подтици на себечувството.
Ти събери ги, да засилиш своя Аз.
Те в земния живот ще ти се разцъфтят.
Там твоята душа ще търси цветовете;
На собственото същество тя ще се наслаждава,
Кога желаното да мисли може с радост.

ДУШАТА НА ФЕЛИКС БАЛДЕ/с поглед насочен към групата на Гномите/:
В далечините там битие светещо изчезва;
То в образи мъгливи носи се към дълбините;
И носейки се иска да си даде тежест.

ДУШАТА НА ХИЛАРИУС/Превърната в подобна човешка форма на стоманено синьо-сиви духове на елементите, глава наведена по-малко, крайници подобни на човешките/:
Мъглата на желанията е отблясък, който
Звездата на Земята хвърля в областта духовна;
Тя е звездата, за която в този сват
Ти мислейки битие произвеждаш от духовно вещество.
Това за тебе е тъкане бегло само на мъглата;
За себе си обаче, същества, които чувстват се сгъстени до душа.
Творят те на Земята с ум всемирен

Във старата основа огнена жадуваща за форми.

ДУШАТА ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Аз искам щото тежестта им мене да не утежнява.
Създава тя на подтика ми за летене съпротива.

АРИМАН:

Добри са твоите думи. Искам бързо аз да улова ги,
Да ги за мене неповредени запазя.
За тях ти сам не можеш да се грижиш по-нататък.

ДУШАТА НА ЩРАДЕР/Форма, от която е видима само главата, жълто-зелена аура с червени и оранжеви звезди, отдясно, отдалечена от душата на Феликс Балде/:

Слова, които могат да се чуят в звук и отзвук.
Те пълносмислени се дават, но звукът изчезва;
А отзвукът е уловен от радостта за съществуване.
Каква посока иска той да вземе?

ДРУГАТА ФИЛИЯ/като едно копие на Луцифер, обаче липсва лъчезарящото свойство на долната и горна та дреха. Вместо меч един вид кама и вместо планета едно червено кълбо, като един плод/:

Оттегля се, желаещ тежест той
Към мястото, където битието светещо изчезва
И като образ от мъгла в дълбочини прониква.
Ако запазиш смисъла му в твоето царство,
Аз сила към мъглата ще ти донеса;
Ще я намериш ти отново на Земята след това.

ФИЛИЯ/ангелска форма, жълто, преминаващо в белезникаво, със синьо-виолетови крила, нюанси по-свет ли от тези, които Мария има по-късно - и трите душевни форми близо до душата на Щрадер/:

Аз грижа се за съществата от мъгла заради тебе,
Че да не могат волята ти те със знание да направляват;
Аз искам да я поверя на светлината на света,
В която топлина ще създадат за твоето същество.

АСТРИД/ангелска форма, светло-виолетова дреха със сини крила/:

Прекрасен звезден живот аз излъчвам
На съществата, за да го сгъстват във форми;
Те сила ще дадат на твойто земно тяло,
От знание далече, но до подтиците на сърцето близо.

ЛУНА/стройна ангелска форма, синьо-червена дреха с оранжеви крила/
Аз в бъдеще ще скриям в твоето сетивно тяло
Тежаща същност, те която с тежест сътворяват;
Че като мислиш, в зло ти да не я оформиш,
С което в битието земно ти да не събуждаш буря.

ДУШАТА НА ЩРАДЕР:

И трите казаха такива думи слънчеви; -
Те действуват в кръга на моя поглед.
Създават многобройни форми;
Покълва в мене подтикът, в единство аз
Да си ги смислено преобразявам със душевна сила.
Ти сила слънчева и царствена, се в мене събуди,
Че аз да мога да смекча тях срещу съпротива;
Желанието ми я носи от кръга на месечината. -
Ей вече се раздвижиха златно светене, което топло чувства,
И блясък сребърен студено мисли той искрящ;
Мъждей ти още, подтик на Меркурий към желанията,
Обедини ми разделеното световно битие.

Така добре аз чувствам, че отново една част
На образа създава се, такъв какъвто тука
Аз трябва да създам от силите на мировия Дух.

/Ариман си отива. /

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС/тя се е появила при първите изречения на
Щрадер, вижда се само главата ѝ, която има една синя аура, снабдена с
червени и жълти звезди/:

Там на брега далечен на душите се явява
За мене един образ, който никога не е докосвал битието мое,
Откакто от живота земен аз съм се откъснал.
Той благодат излъчва, благо меко произвежда.
От него топъл блясък на мъдростта се разлива;
И бистра светлина на моя живот дава. -
Ако могъл бих аз да съединя този образ с мене,
Това получил бих аз, за което трябва да жадувам.

Но не познавам силата, която този образ
Могла би да направи действен в мойто сфера.

ЛУНА:

Почувствувай ти това, което два живота земни са ти дали -
Единият протече в старо време, в сериозна смяна,
От честолубие размътен другият по-късно.
Храни ти него с благодатна сила, вземана от първия,
Тогаз душите огнени на Юпитер
В кръга на твоя поглед ще се изявят;
Ти ще почувстваш се засилен с мъдрост.
Тогава този образ, който ти далече още виждаш
Там на брега на твоята душевна сфера,
Ще може да се приближи до тебе.

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС:

Дали към тази душа *съм се провинил*, която
За битие се готви, че тя като образ
Напомнящо се отразява в моя кръг душевен?

АСТРИД:

Това така е, но тя още не те призовава
Да ѝ се отплатиш в живота следващ земен,
На тебе този образ иска сили да даде на твоят мислене,
Да можеш ти като човек човека да намериш
Показващ образа на своя бъдещ живот земен.

ДРУГАТА ФИЛИЯ:

Ще може образът до тебе по-близо да дойде,
Но той не може да проникне в собственото твое битие.
Това, че ти отново можеш на Земята да отидеш,
Желанието му задържа то към твоят битие,
Преди да може в собственото твое битие той да се влее.

ДУШАТА НА КАПАЗИУС:

Аз чувствам *предварително*, какво ще му дължа,
Ако до мене *искам* да го доведе *по-близо*,
Но мога аз свободен да се задържа от него.
От областта на Филия аз виждам
Онези сили като образи на мисълта,
Които трябва да извличам аз от неговата близост.

ФИЛИЯ:

Когато скоро ще облъчи те Сатурн
Със своята многоцветна светлина,
Използвай ти това благоприятно време.
Тогаз в обвивката на твоята душа ще посади тя
Чрез своята сила образа духовен
На корени на мисленето ти, които
Ще ти открият смисъла на земното течение,
Кога отново тази звезда ще те носи.

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС:

Аз трябва указанието, що ми даваш,
Да го изпълня, щом Сатурн започне да ми свети.

ЛУЦИФЕР:

Аз искам в тези души още да събудя
Духовен поглед в светове, чиято светлина ми болка причинява,
Преди те времето на Слънцето да могат
Със сили да напуснат за живота следващ земен.
Страданието в тях съмнение ще трябва да събуди.
Да призова онези сфери на душата искам,
Които те да виждат нямат сила.
/Явяват се душите на Бенедиктус и Мария в средата на област. Бенедиктус има форма, която изобразява в малък размер конфигурацията на цялата сценична картина. Дрехата му се спуска надолу - разширявайки се - и преминава в синьо-зелен цвят, около главата му може да се види една червено-жълто-синя аура; синьото преминава в синьо-зеления цвят на цялата му дреха. Мария като ангелска форма, зелено преминаващо в златно, без крака, със светловиолетови крила. /

ДУШАТА НА БЕНЕДИКТУС:

Потискате вий силно моя кръг световен
Със вашите сгъстени земно утежнени сфери.
Ако засилите и по-нататък вашто себечувство,
Тогавя в това битие духовно няма вече да намерите
В самите вас да лъчезари слънчевото мое същество.

МАРИЯ:

Той беше чужд за вас, когато за последен път
Вий дреха трябваше да носите от земно вещество.
Но още носи плодове в обвивката душевна ваша

На Слънчевото Слово силата, която
Поддържаше той с доброта в прастари земни времена.
Почувствайте в самите себе си вий най-дълбокия си подтик
И силно ще изпитате тогава неговата общност .

ДУШАТА НА ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Звучат слова от чужди светове за мене,
Обаче тяхното звучене не поражда живот светъл;
Така за мене те не са действителни напълно.

ДУШАТА НА ЩРАДЕР:

Там на брега духовен действа същество, което свети;
Но то мълчи за мене, колкото и да се мъча,
Да доловя аз смисъла на светещите сили.

ДУШАТА НА Г-ЖА БАЛДЕ/Образ на една каеща се, жълто-оранжева
дреха, тя се явява съвсем близо до Мария./:
О вий души, които Луцифер сега е призовал,
Покаящата се звука на думите ви чува,
Но свети ѝ на нея само Слънчевото Слово;
Свърхблясъкът му гласове ви убива.
Ей светлината ваша звездна другият я гледа,
Но нему звездното писмо е непознато.

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС:

Писмото на звездите! - тази дума - мисли тя събужда
И носи ми върху вълните на душата
Такива мисли, що в далечно земно битие
Величествено се на съществото ми разкриваха.

Те светят, но - изчезват вече в ставане;
Забравата простира тъмни сенки.

ПАЗАЧЪТ НА ПРАГА/Ангелска форма със символично облекло, прис-
тъпвайки към душите на Бенедиктус и Мария/:
О вий души, които по повелята на Луцифер
Се приближихте до кръга на другите думи,
Сте в мойта сила вий на това място.
Душите, що вий търсите, - те търсят вас. -
Не трябва те в това всемирно време
Да ви докоснат мислено в самите техни сфери

Със битието си; пазете се
Да не проникнете в кръга им.
Но вий това посмяхте и вреда на себе си и тях ще причините.
Би трябвало да ви отнема силата на светлината звездна
И вас и тях аз да прогоня в други сфери.

/Завесата се спуска бавно. /

ШЕСТА КАРТИНА

Духовна област в същия вид както в предишната картина. Осветлението е топло и нюансирано, но не много ярко. Отляво стоят Силфите. Отпред Филия, Астрид, Луна. Душата на Капезиус, душата на Романус, душа та на Феликс Балде; след това душите на Торкватус и Беликозус; по-късно душите на Бенедиктус и Мария ; Пазачът на прага; Луцифер с душата на Йоханес; накрая Духът на младостта на Йоханес.

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС/стои отдясно срещу средата/:

О този образ, който се на мен, по времето на Слънцето показва,
Излъчващ благодат и произвеждащ мека доброта, -
Той в мойто същество царува още също и сега,
Когато друга светлина на младостта облива
Със много цветни лъчи тази област на духа,
Но сила по-голяма се от образа сега излъчва;
Той иска, щото аз за бъдни земни времена
От него да ме отвлече това, което в съществуване сетивно
Ми даде някога душата, що ми се показва
Многозначително тя в образ в мойта сфера.
Но никакво течение на чувството не ме насочва
Към таз, душа.

ДУШАТА НА РОМАНУС/имаша такава форма, че може да се вижда цялата горна част на тялото до хълбоците, мощни червени крила, които се продължават така, че се превръщат около главата в една червена, преминаваща към външността в синьо аура; тя стои близо до душата на Капезиус, душите на Беликозус и Торкватус са наблизо/:

Самият аз събуждам в тебе

Тоз, образ на юдеина, омраза, подигравки който постоянно
От всички страни слушаше; обаче който
Добри услуги с вяност правеше на мистита в Съюза,
До който ти намираще се нявга на Земята.

ДУШАТА КАПЕЗИУС:

Мъждеят образи на мислите сега,
Които ме със мощна сила искат да обхванат.
Пред мене образът на Симона възниква от вълните на душата. - -
Една обаче друга душа се яви до него,
Един покаящ се, - да бих могъл да държа далеч от мене.
/Явява се душата на Феликс Балде. /

ДУШАТА НА РОМАНУС:

Той може само тук по времето на мировото Слънце
Да върши своята работа; самотен ходи той,
Обвит от тъмнината, кога планетата Сатурн
Изпраща своята светлина в това духовно царство.

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС:

О, как сега ме заблуждава този каещ се. -
Изгарящо проникват неговите лъчи на душата
В обвивката на моята собствена душа. -
Така душите действуват, които могат
Дълбоко в другите души да виждат.

ДУШАТА НА ФЕЛИКС БАЛДЕ/с тъп като помрачен глас/:

"Обични Кюне мой, ти се показва
тъй постоянно верен. . . "

ДУШАТА НА КАПЕЗИУС:

Самият аз, - а думите ми собствени, от него, - -
Звучащи - като ехо - в областта духовна!
Да търся тази душа трябва аз.
Добре ме тя познава, - и чрез нея трябва аз да се намеря.
/Душата на Капезиус изчезва, от ляво се явяват Другата Филия с душата
на Теодосиус, зад нея душата на г-жа Балде. /

ДУШАТА НА РОМАНУС:

Души се две до каещия приближават,
Духът, когото си душите чрез любов
Избират винаги за свой ръководител той върви напред.
Разлива се от една от душите блага светлина,
Към другата отива тя, която се за нас
Представя се като покаяница. От образа ѝ се излъчва
Блестяща красота, която тук живее като мъдрост.

ДУШАТА НА ТОРКВАТУС/Нейната форма се вижда до гърдите, синя аура, зелени крила/:

Отблясъка ти виждаш на копнежа, който аз
От моите обвивки на душата - правя да лъчезари
Във верния съюз духовен в твойта сфера.
Първичните духовни Същества, които определят ни съдбата,
Не дадоха на тебе да пораждат кротост в тебе.
Така едни души на други служат духом.
Ние би добил ти никога самичък към суровия си нрав
Онази дарба на живота, що съчувствие се казва.

ДУШАТА НА БЕЛИКОЗУС/Формата ѝ като тази на Торкватус, обаче със синьо-виолетова аура, синьо-зелени крила/:

Вий сила на духовен слух развийте; тъй говори
Душата, в светлина на благостта лъчезаряща.
При блясъка Сатурнов тука от душите се изтръгва
Такава светлина на прелестно блаженство на духа.

ДУШАТА НА ТЕОДОРА/Ангелска форма, бяла, с жълти крила и синьо-жълта аура. /

Ти моя верна другарка духовна, вливай в него
От твоите обвивки на душата любовта
Във нежен блясък; тя ще намали му
Подяждащата сила огнена на самотата - -,
И насочи лъчи на мислите към него
От сянквидните души онези, що сега
Събират своите сили в светове на духа,
За да мъждеят живо техните тела душевни
И като блясък на мъждеене създават
Да могат да засилят чувства за развитие - растеж
В човешките души в живота земен.

ДУШАТА НА Г-ЖА БАЛДЕ:

Ти дух със образ на покаяник, мене чувствай;
И звездна сила приеми, ти слънчева душа.
Докато своята обвивка на духа ще се изтръгне
От луциферовата власт чаровна, - аз ще те насочвам
През твойта самота и ще ти нося
Онези сили, аз които искам да събирам
За тебе във вселената от звезда на звезда.

ТЕОДОРА:

Събужда се мъжеещо преминалото земно мислене
Ей там на брега на душите. . . Образ на човек един. . .
Аз земно го видях, насам той идва;
Тук отзвучава онова, което някога е било чуто:
"От Бога се роди душата на човека;
умирайки тя може да се потопи в основите на битието;
но някога тя от смъртта духа ще може да изтръгне. "
/През време на последните изречения се явяват Луцифер и душата на
Йоханес. /

ДРУГАТА ФЕЛИЯ:

Ей този жив и звучащ образ носи тук
Такава сила действена от благородна любов братска,
Която на Земята вярно си разгърнал ти.
Аз искам да ти я превърна в сила на душата.
Мъжеещата светлина на съществата-сенки, тя приема
Словата, аз които в твоята душа насочвам.
Те в битието земно ще за теб, събудят
Това, което вечно могат да размислят.
А ти, покаяница на този свят духовен
Душевните си стъпки към звездите насочи;
Демоните за твойто произведение копнеят,
От него те *фантазия* в душите влъчват
И тъй крила създават във живота на Земята.

ДУШАТА НА Г-ЖА БАЛДЕ:

Аз следвам те, сестра на моята душа,
Ти, моя Филия, създаваща любов,
Тъй от една звезда на друга и от дух един на друг дух.
Аз следвам те към светове звездни
И нося твоето слово в някои световни сфери,
И като действувам духовно себе си самата аз развивам
За следващото мое земно съществуване.
/Душата на Феликс Балде, водена от г-жа Балде, изчезва бавно; Теодора
остава за малко време неподвижна, вижда душата на Йоханес, след това
изчезва също и тя, както и душата на Йоханес и самият Луцифер. /

ДУШАТА НА РОМАНУС:

Че ний сега на туй духовно място
Видяхме думата на любовта със думата на творчество

В съюз да се обединяват, този факт засилва
Зародишите в съществата наши, от които
Ще се нуждаем в бъдещия живот земен.
/Душите на Романус, Беликозус и Торкватус изчезват; явяват се душата
на Бенедиктус и душата на Мария до Пазачът на прага. /

ПАЗАЧЪТ:

Познайте вашта мирова среднощ!
Държа ви аз в омаята на светлината зряла,
Която ви Сатурн изпраща, докато телата ваши
В по-силна будност, чрез властта на светлината
Ще цветовете ѝ живеят, като вас самите озаряват.

ДУШАТА НА МАРИЯ:

Световната среднощ при будност на душата? - -
Това по време на Луната бе, когато Слънцето изказа
Тез, думи сериозни на съдбата: че човешките души,
Които мирова среднощ ще преживеят в будност,
Ще виждат мълнии, които в своя бърз проблясък
Необходимостите ослепително тогава озаряват,
За да умрат в познанието погледи духовни - -
И тъй умирайки те в знаци на съдбата да се оформят,
Които вечни действени в душата да се отпечатаат.
Души такива чуват гръмотевични слова,
Които в мирови основи тъпо се търкалят
И като се търкалят застрашават всякаква илюзия душевна.
/Луцифер и душата на Томасиус отново се явяват. /

ДУШАТА НА БЕНЕДИКТУС:

От вечно празни ледени поля прониква
До нас зовът съдбовен на приятеля на мистите. - -
Ако познаем ние мировата полунощ,
Ще стигнем до кръга духовен на душата.

ДУШАТА НА МАРИЯ:

Ей пламъците приближават се, - те с мойто мислене се приближават
От мировия бряг на моята душа;
Борба гореща наближава; собственото мое мислене, -
Се бори с мислите на Луцифер;
И мойто мислене се бори в другата душа, - -
Гореща светлина от тъмната студенина потегля, -

Пламти като светкавици - горещата душевна светлина, - -
Душевната светлина - в мировите ледени полета.

ЛУЦИФЕР:

Познай ти светлината, - моята гореща светлина световна, -
Светкавиците виж, които мисленето твое
Запалва от *кръга на силите* на Луцифер,
Душата, свързана с която беше ти отдавна,
Довеждам ти я аз в кръга на твоя поглед,
Понеже изживяваш мировата полунощ.
Ти трябва в бъдеще да промениш посоката на търсенето,
Кога до тази душа искаш да се приближиш.
О, ти душа, която ме насам последва,
Използвай силите на светлината, що Сатурн
Изпраща в нейната световна полунощ.

ДУШАТА НА ЙОХАНЕС/Ангелска форма, червеникава, без крака, със
синьо-червени крила. /:

Души аз чувствам, но от сила се нуждая още,
За да подсиля светлината им, да оживее в мене.
Макар до мене да са много близо, те създават
Такова мислене, което ми в далечината само свети.
Но как да ги издигна аз до мойто виждане духовно?

ФИЛИЯ:

Ще виждаш ги, когато бързо уловиш
Това, което те в самата световна осветляват;
Кога обаче гледаш, ти използвай момента;
Защото това светене изчезва много бързо.

ДУШАТА НА ЙОХАНЕС:

Това, което казваше душата на учителя към ученика,
На тази толкова за мене близка и обична ученическа душа,
Ще осветли кръга на моята душа.

ДУШАТА НА БЕНЕДИКТУС:

При тази мирова среднощ създай
Ти волята, която искаш да почувствуващ отново,
Кога за твоята форма ще възникне земна сила.
ще светят твоите думи на душата на приятеля ти.

ДУШАТА НА МАРИЯ:

Ей нека в мировата светлина да прозвучат словата,
Които в мировата полунощ аз поверявам
На този душа, Луцифер която ми донесе.
Това, което в дълбините на душата ми е скъпо,
Аз искам да го гледам и като го гледам да говоря,
Да може тази душа в тон да се оформи,
Какъвто в земния живот тя в себе си самата
Да може да го чувства и любяща да го живее.
Какво сега аз виждам в глъбините на душата?
Там свети ми възвишено писмо от пламък.
Пламти любов към светлата душа от тоз, ръководител,
Която ме е водила в живота земен дълго време
Нагоре в световите на духа;
Която постоянно ме намираще, кога горещо аз се молах
И търсех я в живота земен при опасност, даже и тогава
Когато се намираще в духовни висини; и ярко светеща
Явява ми се с тази любов, о направи да прозвучат за мене
Онези думи на любов към другата душа.

Но пламъци какви събуждат тези думи на любов?
Те меко светят; мекотата им лъчезари
Висока сериозност; и проблясват благодатно
Светкавици на мъдростта при мировия етер. - -
Блаженство се разлива радостта тъчащо
През всички ширини на моя кръг душевен.
О трайност те на времето, аз моля те
В това блаженство да се влееш
И остави ръководителя и другата душа
Да пребивават с мен, сега във тебе с пълен мир.

ПАЗАЧЪТ НА ПРАГА:

Сега светкавиците нека се стопят във нищо,
Които ярко осветяват туй, което е необходимост,
Кога душите изживяват мировия север.
И гръмотевицата нека да изгуби своя тътен,
Предупреждаващ който се търкаля в мирова среднощ.
На теб, Астрид повеля сериозна ти се дава:
Ти тази буря на душите запази,
Докато следващата тяхна полунощ
В течение на времето душата будна ще намери.

Тогава трябва тя по начин друг пред себе си самата да стои. -
Да гледа своето Себе в образа на времена по-стари
И да познае, как за полет на духа към висините
Крилата също в падането на душата сила дават.
Душата *никога* не трябва *да желае* *тя да падне*;
Но *трябва* мъдрост и във падането си да черпи.

АСТРИД:

Аз искам да запазя силата на мълнията е гръма,
За да останат те запазени във битието на света,
Догде Сатурн отново към душата ще се наклони.

ДУШАТА НА МАРИЯ:

Аз чувствам траещо блаженство звездно,
Да вляза в него мога аз в течение на времето.
В царуващата благодат творящо искам да живея
С това отдавна с мене свързано душевно същество.

ЛУНА:

Аз твоето творчество ще пазя тук в духа,
Да могат плодовете в земния живот за теб, да зреят.

ДУШАТА НА ЙОХАНЕС:

В кръга на моята душа - звездата тази!
Блаженства свети тя, - и благодат излъчва, -
Една звезда-душа - витаеща там - в етера всемирен;

Но татък, - в слаба светлина, - се вижда друга звезда,
Тя леко ми звучи, обаче все пак искам да я чувам.

/При последните думи се явява Духът на младостта на Йоханес във формата на ангел със сребриста светлина. /

ДУХЪТ НА МЛАДОСТТА НА ЙОХАНЕС:

Аз храня битието на желанията ти с живот;
Диханието ми ще свети и ще внася сила
В младежките ти цели, кога светове те съблазняват,
В които аз със радост мога да те видя.

Ако изгубиш ме ти в себе си, тогава трябва
Да се пожертвам на самите сенки,
Като живея недействителен живот.

Ти цвят на мойто битие, - не ме оставяй!

ЛУЦИФЕР:

Не ще те той остави, - ей аз виждам
Дълбоко в неговото същество желаниа да светят,
Които няма да последват другата душа. -
Когато те със блясъка, който създават
Добиват сила на живот в основите душевни,
Не ще той иска да прахосва плодовете,
Които те ще трябва да родят в онова царство,
Където любовта без красотата иска да царува.

/Завесата се спуска бавно. /

СЕДМА КАРТИНА

Един храм приблизително в египетски стил. Той е център на едно съществуващо в далечно минало време посвещение. Третата културна епоха на Земята. Първо само един разговор между жреца пренасящ жертви те, Пазителя на прага и миста.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Приготвено ли е всичко истински достойно,
Пазач мой на прага, че посвещението
За боговете и за хората да бъде благотворно?

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПРАГА:

Доколкото човек да го предвиди може,
Добре приготвено е всичко; въздухът на посвещението
Изпълва помещението много дена вече.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

О мисте мой: за царския съветник
Свещеникът избран е, който днес
Ще бъде посветен във тайнствената мъдрост.
Пригответе ли вие изпитанието също
Така, че този мист не само
Да бъде той на мъдростта отдаден,
Която без грижи се за земния живот
Вниманието ни насочва към духовното учение!
Такъв съветник ще за нас да бъде вреден.

МИСТЪТ:

Проведено е изпитанието според повелението.
Учителите го намериха за правилно; на мене ми се струва,
Че мистът има само слабо чувство
За земни грижи; той отдаде си душата
Единствено на стремежа духовен, на развитието
На своето Себе, можем да го видим
В духа отнесен. Може да се каже,
Че той мълчи, когато
Душата му се чувства свързана с духа.

ЖРЕЦЪТ:

Видяхте ли го често в настроение такова?

МИСТЪТ:

Наистина той често се така показва.
Но по-добре за служба в храма би бил годен,
Отколкото да бъде царският съветник.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Достатъчно е. А сега идете си по вашта служба
И положете грижа посвещението да успее. -

/Мистът излиза. /

Но ти, Пазител мой, изслушай ме и по-нататък.
Ти знаеш, че ценя аз твоето разбиране на мист;
Като носител ти на мъдростта си много по-високо
От храмовия чин, какъвто имаш; затова аз често
Съм търсил в твоя виждащ поглед
Проверката за собственото мое виждане духовно.
Сега те питам, имаш ли доверие голямо
Във зрелостта на новия ни мист?

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПРАГА:

Та кой за мойто мнение ме пита;
Не се зачита моят глас.

ЖРЕЦЪТ НА ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕТО:

За мене винаги съм го зачитал.
И днес ти също трябва да стоиш до моята страна;
Ний трябва това посвещение да проследим
Със строгия си поглед на душата; и когато мистът

Макар и само малко не би отговарял
На изживяването на духа по смисъла на действието висше,
Тогава аз ще възпрепятствам той да стане за съветник.

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПРАГА:

Какво при този нов мист би могло
На този празник посветителен да се разкрие?

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Аз зная, че за честта той е недостоеен,
Която му служителят на храма предопределя.
Човешкото му същество добре ми е познато.
Сърцето му към мистиката не стреми се,
Тъй както то да се раздвижи трябва,
Когато светлина духовна благодатно
Отгоре би привличала душите.
Страстта бушува силно вътре в него:
Инстинктите сетивни не мълчат все още вътре в него.
Не искам аз да укорявам волята на Боговете,
Която и в страстта, в инстинктите изпраща също
От своята светлина в потока на развитието.
Но щом инстинктът пред самия себе си се крие
И в маска на набожност мълчи мистично,
Той само лъже мисленето и самата воля изкривява.
В такива души светлината не прониква,
Която протъква в светове духовни;
Страстта дими като мъгла мистична.

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПРАГА:

О жрецо жертвоприносител, строга е преценката ви,
Която произнесохте вий за човека, който млад,
Без опит също себе си не може да познае,
И само тъй да се отнася може, както
Предписва му се тука в храма
И на душата правилния път му се показва.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Аз с моето съждение не искам да засегна
Човека, а самото действие, което тука
Извършва се на толкова свещено, сериозно място.
Това, което ний провеждаме като мистично посвещение,

Значение то има не тук само.
През словото и действието при принасяне на жертва
Съдбовният поток на мировото ставане минава.
Това, което тук се образно извършва, то създава
Правечно битие, което действа в духовни светове.
Сега обаче, мой пазителю, по своята работа иди си;
Самият ти ще можеш да намериш, как на мене
Да ми помогнеш най-добре възможно.

/Пазителят на прага излиза в ляво. /

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ

От този млад мист, който иска днес
Да се пожертвува на мъдростта, не ще зависи
Ако през следващите часове погрешно чувство,
Коемо може от сърцето му да се излее,
Ще се в жертвопринасянето влъчи и мистично
Във символа на действието ще се приближи до сферите духовни,
От гдето после действието гибелно
В човешкия живот обратно да се влее трябва.
Виновни за това ще станат самите водачи.
Познават ли ТЕ още силата на миста,
Която всяка дума тук и всеки знак
Прониква тайнствено с духа, - *и действа*
Кога се в нея влее съдържание духовно,
Коемо пагубно е за развитието на света?
И вместо мистът млад тук на духа
Съзнателно да се пожертвува, учителите му го влачат
На мястото на посвещението като жертва
И несъзнателно си на духа душата тук отдава,
Която би могъл по други пътища да се насочи,
Ако съзнателно могъл би в себе си да я живее.
В кръга на нашата мистичност само
Върховният жертвопринасящ може да познава
Действително това, което в формите на жертвата живее.
Така му повелява собственото му достойнство.
А другите ме гледат без разбиране напълно,
Когато им за сериозността на жертвата говоря.

Така аз съм напълно сам със мойта грижа,
Която често ме подтиска вътре в мене,

Когато чувствам смисъла на жертвеното място.
Аз тук наистина се уча да познавам тъй дълбоко
Самотността на това място сериозно на духа.
Защо съм сам на това място?
Душата трябва туй да пита; - но духът -
Кога ще отговор даде на *своята* душа?

/Завесата пада бавно. /

ОСМА КАРТИНА

Същата сценична картина както в Седмата картина; тя е закрита отначало от една междинна завеса, пред която една египтянка казва следващото. Трябва да си представим египтянката като едно минало въплъщение на Томасиус.

ЕГИПТЯНКАТА:

Това е времето, в което той живота си
На древната свещена служба на мъдростта посвещава, -
Като от мене той за винаги ще се откъсне.
От светлите онези висини, в които той
С душата си ще се обърне, трябва пък за мойта
Да се яви лъчът на мойта смърт; без него
За мен, печал ще има само, отрицание,
Страдание тук на Земята, - и смъртта - - .

Макар и в този час той ме напуска
До мястото аз съвсем близичко да бъда искам,
Където той напълно на духа се поверява.
Макар и да не мога с моите очи да гледам,
Как той ще се откъсни от Земята - -,
То може би на сън ще мога да присъствам
С предчувствие духовно аз до него.

Междинната завеса се вдига. Вижда се всичко приготвено за посвещението на неофита, когото трябва да си представим като едно минало въплъщение на Мария; на едната страна на жертвения олтар стои върховният жрец на жертвоприношението, което трябва да си представим като едно минало въплъщение на Бенедиктус; от другата страна на олтара стои съхранителят на словата, едно минало въплъщение на Хилариус Готгетрой; малко пред олтара пазителят на печата, едно минало въплъщение на Теодора, след това от една страна на олтара представителят на

елемента Земя, едно минало въплъщение на Романус; представителят на елемента Въздух, едно минало въплъщение на Магнус Беликозус; съвсем близо до върховния жрец жертвоприносител, едно минало въплъщение на Капезиус; от другата страна представителят на елемента Огън, едно минало въплъщение на Доктор Щрадер; представителят на елемента Вода, едно минало въплъщение на Торкватус. Отпред Филия, Астрид, Луна и Другата Филия. Съвсем отпред във формата на Сфинкс Луцифер и Ариман, Луцифер така, че в него е подчертан повече херувимът, Ариман така, че е подчертан повече Телецът /Бикът/. Четиримата други жреци стоят отпред. След като помещението на храма е станало видимо с миста в него, един момент цари абсолютна тишина; след това пазителят на прага, едно минало въплъщение на Феликс Балде, и мистът, едно минало въплъщение на г-жа Балде, въвеждат неофита през вратата отляво. Те го поставят във вътрешния кръг близо до олтара. Дватамата, които го въведоха, остават близо до него.

ПАЗАЧЪТ НА ПРАГА:

От тази тъкан от илюзии, която
Ти бе наричал свят в погрешната си тъмнина,
Доведе ни те тука мистът. -
От битие и нищо беше изтъкан светът,
В тъкането за тебе който се в илюзия превърна.
Илюзията е добра, когато битие я гледа;
Но ти в илюзията на живота я сънуваше;
Илюзия позната от илюзия, отпада от всемира. -
О ти илюзия на таз, илюзия, се научи да се познаваш.

МИСТЪТ:

Така говори този, който е пазител на прага на този храм,
Ти в тебе изживей на тези думи тежестта.

ПРЕДСТАВИТЕЛЯТ НА ЕЛЕМЕНТА ЗЕМЯ:

Ти в тежестта на битието земно разбери
Без страх това, което е илюзия на собственото твое същество,
Да можеш да се потопиш в дълбочините на света- , ,
В дълбочините на света търси ти битието в тъмнината;
Свържи това, което там намериш с своята илюзия;
В тегненето ще гарантира ти то битието.

ПАЗИТЕЛЯТ НА СЛОВАТА:

Ще разбереш ти накъде в потъването ний те водим,

Едвам когато следваш неговите думи.
Ний формата ковам на собственото твое същество;
Познай произведението ни, защото иначе
Като илюзия ще се напълно разтопиш ти в нищото световно.

МИСТЪТ:

Така говори този, който словото на храма пази,
Ти в тебе изживей на тези думи тежестта.

ПРЕДСТАВИТЕЛЯТ НА ЕЛЕМЕНТА ВЪЗДУХ:

Избягай тежестта на битието земно;
В потъването ще убие то на твойто Себе битието.
Ти с лекота на въздуха от него бягай,
В далечините на света търси ти битието в светлината;
Свържи това, което ще намериш с своята илюзия;
То в полета ще гарантира твойто битие.

ПАЗИТЕЛЯТ НА СЛОВАТА:

Ще разбереш къде ний в полета те водим,
Едвам когато следваш неговите думи.
Но твойто същество в живота ний ще светим;
Познай произведението ни, защото иначе
Като илюзия ще се напълно разтопиш в теглото на света.

МИСТЪТ:

Така говори този, който пази словото на храма,
Ти в тебе изживей на тези думи силата летяща.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Ти сине мой, по пътя на мъдростта благородна
Ще следваш с пълен смисъл думите на миста.
Не можеш в тебе отговора сам да видиш,
Защото тъмна грешка още в теб, тежи;
И глупост в тебе се стреми към далнините на света.
Та затова ти гледай в този пламък, който
/Запалва се ярко светещият и извиващият се пламък на жертвата, която
се намира върху олтара, който стои в средата. /
от собственото твое същество ти е по-близък.
И отговора прочети в самия огън.

МИСТЪТ:

Така говори този, който жертвоприношението в храма ръководи,
Ти в тебе силата свещена изживей на жертвоприношението.

ПРЕДСТАВИТЕЛЯТ НА ЕЛЕМЕНТА ОГЪН:

Ти грешката на твоеото себечувство направи да изгори
Във този огън, който се за жертвата запалва.
Самият ти със грешката си изгори. -
И в огъня всемирен като пламък твоеото битие търси;
Свържи това, което ще намериш, с твоеята илюзия.
В горенето то твоеото битие ще гарантира.

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПЕЧАТА:

Ще разбереш, защо те ние пламък правим,
Едвам когато неговите думи следваш.
Пречистваме ний формата на собственото твое същество. -
Познай ти действието наше, иначе защото
В световната вода без форма ще да се изгубиш.

МИСТЪТ:

Така говори този, който е пазител на печата в храма,
Ти в тебе изживей, що силата на светлината е на мъдростта.

ПРЕДСТАВИТЕЛЯТ НА ЕЛЕМЕНТА ВОДА:

Пази се силата на пламъка на мировия огън
Да не изгаря силата на собственото твое битие.
Защото иначе илюзията битие не става,
Освен кога вълните на световната вода
Да те проникнат могат със звука на сферите.
В световната вода търси като вълна самото битие;
Свържи това, което ще намериш, с твоеята илюзия.
В това вълнение то ще ти гарантира твоеото битие.

ПАЗИТЕЛЯТ НА ПЕЧАТА:

Ще разбереш, защо от тебе ние вълна правим,
Едвам когато неговите думи следваш.
Създаваме ний формата на собственото твое същество;
Познай произведението ни, защото иначе
Без форма би се ти изгубил в мировия огън.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ НА ЖЕРТВОПРИНОЩЕНИЕТО:

О сине мой, със силата на волята си мощна

Ще следваш също думите на миста правилно.
Не можеш в себе си ти отговора да намериш.
Във страх замръзва още твойта сила;
Ти слабостта не можеш вълна да направиш,
Която прави те да прозвучиш във царството на сферите.
И затова ти слушай що говорят силите на твоята душа;
Познай ти в думите им твоя собствен глас.

ФИЛИЯ:

Ти в огъня се пречисти; - - като вълна световна
И изгуби се ти в звука на сферите духовни.

АСТРИД:

Формирай себе си в звука на сферите духовни; -
В далечините на света подобно въздуха ти бягай.

ЛУНА:

В дълбочините на света се потопи като водата тежка;
И осмели се като Себе в центъра на тежестта.

ДРУГАТА ФИЛИЯ:

От собственото твое битие се ти отдалечи;
Със силата на елементите съедини се.

МИСТЪТ:

Така говори в храма твойта собствена душа,
Ти в него изживей на силите насочващата мощ.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ НА ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕТО:

Другарю жрец жертвопринасящ, таз, душа,
Която трябва в пътя ний на мъдростта да водим,
Изследвай в нейните дълбочини, - и съобщи ни,
Какво ти виждаш като нейно настояще.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Извършено е туй, което е за жертвата необходимо.
Душата е забравила това, което тя е била.
На елементите противоречията
Илюзия на грешката унищожиха в нея;
В борба на елементите ти продължава да живее.
Спаси душата само собственото свое същество.

Това, което съществото ѝ живее, тя да прочете ще трябва
Във Словото всемирно, в пламъка което ѝ говори.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

И прочети, душа човешка ти, това, което пламъкът

Като всемирно Слово вътре в тебе съобщава.

/Настъпва една по-продължителна пауза, през време на която става съвсем тъмно, - само пламъкът и неопределените очертания на лицата могат да се виждат; върховният жрец на жертвопринасянето продължава да казва след паузата. /

И събуди се ти сега от гледането на света!

Кажи това, което си от Словото прочел.

/Неофитът мълчи. Върховният жрец на жертвопринасянето, изненадан, продължава. /

Но ти мълчи - няма изчезна ти това, което си видял? Та говори!

НЕОФИТЪТ:

Аз строгите Ви думи, жертвоприносителю, изпълних

И потопих се в същността на този пламък,

Очаквайки да прозвучат възвишените мирови Слова.

/Присъстващите мисти, с изключение на жреца жертвоприносител, - показват една все по-голяма уплаха при говоренето на неофита. /

Почувствах, как от тежината на Земята

Можях да се освободя аз леко като въздух.

Аз чувствах се в потока на вълните на Духа.

Видях, как формата на моя живот земен

Стоеше вън от мене като друго същество. -

Обхванат от блаженство в светлината на Духа

Като се чувствах, аз можах все пак да гледам

С участие обвивката си земна и с желание изпълнен. -

Изпращаха ѝ светлина онези духове на световите висши -;

До нея приближиха се подобно пеперуди, със блещукане,

Онези същества, които живо грижат се за нейния живот.

От светлото блещукане на тези същества лъчезареше

Обратно тялото искрящо в цветове игриви,

Блестящи близо и разпадащи се надалече;

Накрая се в пространството разпръскващи изгубиха.

В духовния живот на моята душа поклъна

Желанието земното тегло да потопи ме
В самото мое тяло, за да мога радост
Да чувствам в топлотата на живота. - -
И потопявайки се в радост в мойто тяло
Почувствах строгия Ви зов събуждащ.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ НА ЖЕРТВОПРИНАСЯНЕТО/Самият той изне-
надан към изненаданите мисти.

Това не е духовно виждане; - а земно чувство -
Откъсна се от миста то и се възнесе като жертва
Във светлите духовни висини, - простъпка, о простъпка - - !

ПАЗИТЕЛЯТ НА СЛОВАТА

Това не би било възможно, ако вие службата,
Която ви е поверена като жрец принасящ жертва,
Изпълнили вий бихте в смисъл на свещения ви дълг.

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ:

Аз сторих туй, което като дълг от царствата духовни
Възложено ми беше в тоз, тържествен час.
И въздържах се словото да мисля,
Което според обичая ми е повелено,
От мойто мислене което върху неопита
Да действа би могло духовно.
Така тоз, млад човек не чужда мисъл
Изказа тук, а собственото свое същество.
Ей истината победи. - Вий можете да ме накажете;
Аз чувствам, че са наближили вече времената,
Които Аза ще освободят от груповия дух
И ще развият в него собственото мислене.
Младежът може той сега да се изтръгне
От вашия мистичен път -, но в бъдещия живот земен
Мистичният живот ще му покаже пътя,
Определен му който е от Съществата на съдбата.

МИСТЪТ:

О престъпление, - то иска изкупление, - наказание -.
/Сфинксите започват да говорят един след друг, като Ариман и
Луцифер; до сега те са били неподвижни като статуи, техните думи са
чувани само от жреца жертвоприносител, от върховния жрец жертвоп-

риносител и от неофита; - другите остават възбудени от случилото се преди това. /

АРИМАН КАТО СФИНКС:

За мойто място трябва да плякосвам
Това, което тук неправилно към светлината се стреми
Аз трябва след това да го отгледам в тъмнината;
Така духовно то ще създаде способността си
Във бъдеще със правилния смисъл на развой
В човешкия живот да се втъче благоприятно.
Догде обаче придобие тази си способност,
На моята работа ще служи туй, което тука
Оказа се на посвещението като бreme земно.

ЛУЦИФЕР КАТО СФИНКС:

За мойто място искам аз да отвлека това,
Което тук като желание, че илюзията радва.
Като илюзия то трябва в светлината с радост да блести
И тъй в духа на красотата да се посвети,
Която в това време земното тегло далеч от него
Чрез своята тежест иска още да задържа.
В красивото илюзията се превръща в битие;
Но след това тя в бъдеще ще бъде на Земята светлина;
И като светлина ще потопи се туй, което тук отлита.

ВЪРХОВНИЯТ ЖРЕЦ НА ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕТО:

Говорят сфинксите, - които само образ бяха,
Откакто мъдrecи тук служба изпълняват.
Духът е формата нежива той обхванал - - ;
Съдба, звучиш ти като мировото Слово - - !

ЖРЕЦЪТ ЖЕРТВОПРИНОСИТЕЛ/към върховния жрец/:

Това, което вършим ний като мистично посвещение,
Значение не само тук то има.
Съдбовният поток на мировото ставане минава
През словото и делото на жертвената сериозна служба.

/Завесата пада над произведеното преди това настроение. /

ДЕВЕТА КАРТИНА

Една малка, излъчваща сериозно настроение стая - като учебна стая - в дома на Хилариус. - Първо Мария сама в медитация; след това се явява Астрид, по-късно Луна, Пазачът на прага и Бенедиктус.

МАРИЯ:

Една звезда-душа, там на брега духовен, -
Тя приближава, приближава се към мен, в духовна яснота,
Със мойто Себе приближава тя, - и в приближаването
Добива сила светлината ѝ, - спокойствие.
Звезда ти в моя кръг духовен, но какво
Излъчва твоего приближаване за мойто виждане духовно?
/Явява се Астрид. /

АСТРИД:

Познай, какво да ти даря аз мога;
От мирова борба на светлината с тъмнината
Облякох силата на твоего мислене;
Донасям ти я аз от мирово събуждане среднощно
Обратно с вяроност в твоята земна форма.

МАРИЯ:

Астрид ти моя, досега ти постоянно само
Ми се явяваш в душевна сянка светеща;
Какво създава те за мен, като духовна звезда ясна?

АСТРИД:

Запазих ти аз силата светкавична и гръмотворна,
Запазена да ти остане тя в душевния живот -
И ти сега да можеш да я гледаш знаещо, -
Като си спомняш мировата полунощ.

МАРИЯ:

Всемирната среднощ! - преди обвивката
Да е затворила за този земен живот мойто Себе;
При будност в светлината цветна на Сатурн!
На мен, закриваше ми мисленето земно до сега
Това духовно изживяване в духовна мътноста.
Сега възлиза то в душевна светлина.

АСТРИД

Сама ти в мировата светлина изказа думите:
"О трайност те на времето, аз моля
В това блаженство да се влееш
И позволи ръководителят и другата душа
Сега да пребиваваме ний в тебе в пълен мир".

МАРИЯ:

И ти за мене също остани, о време,
Кое то ми това събитие духовно като сила
На мойто Себе ти можа да създадеш. Душата ми въоръжи
За да не ми изчезнеш скоро като сън.
В онази светлина, която осветява мировата полунощ,
Която ми Астрид създаде от душевна мътноста,
Съедини се моят аз с онова Себе,
Кое то в мировото битие за служене то ме създаде.
Но как да те запазя аз, о скъп момент,
За да не те изгубя кога сетивата
Около мен земна светлина отново ще почувстват?
Защото силата им е голяма; те убиват
Видяното духовно, - то умира също често,
Когато Себе-то отново се в духа намира.

/При последните думи се явява, като че извикана от тях, Луна. /

ЛУНА:

Ти запази си силата на твоята воля
Преди на сетивата битието да направи те сънуваща отново,
Която сила този миг можа да създаде за тебе.
Ти думите спомни си, казани от мен, самата,
Когато ме видя ти в мировата полунощ.

МАРИЯ:

О, Луна моя, СИЛАТА НА МОЙТА ВОЛЯ
Ми я донесе ти от мировата полунощ
Като подкрепя в земния живот.

ЛУНА:

Последвано бе мойто слово от предупреждението на Пазача:
"Сега ти по друг начин ще стоиш пред себе си самата;
Ще виждаш образа на твоято Себе в стари времена
И ще познаеш, как за полет на духа във висините
Крилата също в падане добиван сила;

Не трябва никога душата да поиска тя да падне;
Но трябва мъдрост тя от падането да почерпи. "

МАРИЯ:

Къде ме силата на твойто слово сега води?
Звезда духовна там една на брега на душите! -
Тя свети, - приближава се и в приближаването
Добива светлината гъстота. - И форми,
Които в светлината се стъмняват, даващи се живо - !
Един млад мист и пламък един жертвен,
Повеля строга на върховния жрец жертвоприносител,
Да бъде смислено предадено, каквото пламъкът съдържа!

кръгът на мистите изцяло в страх изпаднал,
зарад признанието, що направи този мист!

/Пазачът на прага се явява през време на последните думи. /

ПАЗАЧЪТ:

С духовно чуване изследвай още ти
Онази строга заповед издадено от жреца.

МАРИЯ:

"Ти прочети, душа човешка, туй, което пламъкът
Ти съобщава в мировото Слово вътре в тебе".
Кой каза тези думи, собственото мое мислене които
Ми спомнящо донася от вълните на душата?
/Бенедиктус се явява след първите изречения. /

БЕНЕДИКТУС:

Със моите думи ти при тебе призова ме. -
Когато тези думи преди времена ти казах,
Не те намериха готова те да бъдеш мой последовател.
Почиваха след туй те в лоното на мировото ставане;
И продължителното време им предаде сила,
Която им се вливаше от своята душа;
Така те действаха в по-късните животи земни
Неосъзнати в твоите душевни глъбини.
Накара те ръководител ти отново в мене да намериш.
Мисловно се сага отново пресъздават
В самата тебе като мощно съдържание в живота.

"Това, което ний извършваме мистично като посвещение,
Значение не само тук то има.
Потокът на съдбата в мировото ставане минава
През словото и делото на жертвената сериозна служба".

МАРИЯ:

Не бяха казани от тебе тези думи на онова място;
Тях каза жрецът жертвоприносител, който
Другар ти беше в онзи стар съюз мистичен.
Че сила на съдбата края на съюза
Предвидя още в него време, беше му познато.
Мъдрецът жертвоприносител несъзнателно видя
Зората на красивото, която
Предизвестява ново слънце над Елада
За земния живот духовен.
Така той силата на мисълта потисна,
Която трябваше в душата ми той да насочи.
Той като инструмент на мировия Дух послужи
При мойто посвещение, чрез него той
Течението на развитието на света е чувал да шепти.
От най-дълбоките основи на душата каза той:
"Аз тук се научавам да познавам истински дълбоко
Онази самота на това сериозно и духовно място.
Защо самичък аз съм тук на това място? "

БЕНЕДИКТУС:

В душата му поклъпваше така стремежът
Към *самота*: и този кълн узря
Във лоното на времето като душевен плод.
Капезиус плода сега си изживява като мист;
Подтиква го той примера на Феликс да последва.

МАРИЯ:

Жената пък, която в близостта на храма
Стоеше; аз я виждам в древно време,
Но погледът ми не прониква още в нейно настояще.
Как мога аз да я намеря, щом сетивния живот
Отново ме направи да сънувам?

ПАЗАЧЪТ:

Ще я намериш ти,

Когато в царството душевно видиш съществото,
Кое то като сянка между сенки тя предчувства.
Към него тя стреми се с мощна сила на душата.
От царството на сенките тя ще освободи го,
Кога чрез тебе в нейното присъствие
Ще види нейния отдавна минал живот земен.
/Пазачът на прага и Бенедиктус изчезват. /

МАРИЯ:

Като звезда душевна сериозният Пазач се носи
Към моя бряг душевен в светлината -;
И неговото светене спокойствие простира в ширините-;
Възвишеност излъчва се от него; неговата сериозност
Прониква ме със сила в дълбините на духа ми;
И предварително аз чувствам, че чрез нея
До пълна будност на духа ще стигна,
А вас, вий мои пратеници на душата - - -
Ще ви запазя като светещи звезди в живота - - -
А теб; Астрид, аз искам да те призова, когато мисли
Да се разгърнат искат в светлината на душата. -
И тебе, Луна, нека моите думи те намерят,
Когато силата на волята дълбоко спи в душата.

/Завесата пада, докато Мария, Астрид и Луна още са в стаята. /

ДЕ С Е Т А К А Р Т И Н А

Същата стая както в деветата картина. Първо Йоханес сам, медитирайки. По-късно се явява Другата Филия, Мария, Духът на младостта на Йоханес, Луцифер, Бенедиктус.

ЙОХАНЕС:

"Това е времето, в което своето съществуване
Той посвещава в служба на прадревната свещена мъдрост;
И може би ще позволи ми откровението на съня
Предчувстващо духовно аз сега при него да присъствам".
Той каза в близостта на храма в онова старо време
Жената, аз която виждам в нейния духовен образ,
И мислейки за нея, чувствам се укрепнал.
Какво поражда в мене този образ? И какво
Задържа ме при него гледайки го като прикован?
Не е това участие, което от самия образ

Ми се натрапва: ако като образ
Пред погледа ми би явил се той в сетивния живот,
Не би изглеждал, пълно съдържание че има.
Какво от него ми говори?
/Като от далече гласът на "Другата Филия". /

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
Тъкane омагьосано
на собственото същество.

ЙОХАНЕС:
И будно сънуване
Открива на душата
Тъкane омагьосано
На собственото същество.
/През време когато Йоханес произнася тези редове, при него идва Друга
та Филия. /

ЙОХАНЕС:
Та кой си ти, с пълен със загадки дух вълшебен?
На моята душа ти истински съвет донесе -
И същевременно измами ме относно *тебе*.

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
Йоханес, двойствената форма в твойто същество
Я ти създаде от самия тебе. Като сянка
Да те превръщам трябва още дълго време,
Докато ти *самата* сянка ще освободиш,
Живота омагьосан на която твоята вина създава.

ЙОХАНЕС:
За трети път ти казваш тези думи;
Аз ще ги следвам. - Само пътя ти ми покажи.

ДРУГАТА ФИЛИЯ:
Йоханес, в светлината на духа като живееш ти търси
Това, което е запазено в самото твое Себе.
То светлина ще ти даде от неговата светлина.
Тогава в себе си ще може ти да видиш,
Как грешката си от далечния живот да погасиш.

ЙОХАНЕС:

Но как да търся аз като живея н светлината на духа
Това, което е запазено в самото мое Себе?

ДРУГАТА ФИЛИЯ:

На мене дай това, което ти за теб, самия си когато мислиш;
За кратко време само изгуби се в мене;
Така обаче, щото ти за тебе *да не станеш* някой друг.

ЙОХАНЕС:

Как мога да се дам на тебе аз, без тебе
Да видя първо в истинската твоя същност?

ДРУГАТА ФИЛИЯ:

Аз в тебе съм, на твоята душа съм член;
Аз силата на любовта в самия тебе съм;
Надежда на сърцето, що се в теб, събужда,
На минали отдавна земни съществувания плодове,
Които в твое битие запазени са били;
О виж ги ти чрез мене, - и почувствай ме,
Самия тебе гледай ти чрез моята сила в тебе.
Изследвай същността на онзи образ, който
За теб, създаде твое виждане, без твое участие.
/"Другата Филия" изчезва. /

ЙОХАНЕС

О дух загадъчен, аз мога да те чувствам
В самия мен, но вече не те виждам.
Къде ли ти живееш?

/Като от далече зовът на "Другата Филия". /

ДРУГАТА ФИЛИЯ

*Тъкано омагьосано
на собственото същество.*

ЙОХАНЕС:

Тъкано омагьосано на собственото мое същество,
Изследвай ми основно същността на онзи образ, който
Създаде моето виждане, без моето участие.

къде ме силата на тези думи мен, отвлича?

Звезда една духовна на брега душевен -
Тя свети, приближава се - като духовна форма,
И приближавайки се става все по-ясна; - форма образуват се; -
Те като същества действително живеещи са; -
Един мист млад, - и един пламък жертвен,
На висшия жрец жертвоприносител строгата повеля,
Да бъде смислено предадено, каквото пламъкът съдържа. -
Жената търси миста млад, а тя създаде
Самото мое виждане, без моето участие.

/Мария се явява на Йоханес като мисловен образ. /

МАРИЯ:

Кой мислеше за теб, пред жертвения пламък?
Кой чувстваше те в близостта на храма?

Йоханес, ако искаш сянката на твоя дух
От световите омагьосани душевни да изтръгнеш,
Ти целите живеи, които те от нея светят
Следата, по която търсиш, тя те ръководи;
Но трябва първо правилно отново ти да я намериш.
Жената в близостта до храма, тя ти я показва,
Кога живее в тебе като силна мисъл.
Тя омагьосана стреми се между сенките духовни
Към друга сянка, що сега чрез тебе
Услуги лоши прави тя на сенките ужасни.

/Явява се Духът на младостта на Йоханес. /

ДУХЪТ НА МЛАДОСТТА НА ЙОХАНЕС:

Аз искам в бъдеще да бъде постоянно свързан с тебе,
Ако с любов да грижиш се за силите ти искаш,
Който с вяност в лоното на времето за мен, запази.
Младежът мист в онези стари времена,
Когато търсеше душата ти там в храма някога.
Но трябва също ти действително духа да видиш,
До който аз сега на тебе се явих.

МАРИЯ:

Мария, ти която искаше така да видиш,
Не съществува в световите, гдето истината свети.
Свещеният и сериозен мой обет излъчва сила,
Която трябва да запази ти това, което си постигнал.

Ти мене в ясните поля на светлината ще намериш,
Където красота лъчезаряща сили на живот създава;
Търси ме в мирови основи, где душите
На Боговете чувстването искат да си извоюват
Чрез любовта, която във всемира Азът вижда.
/През време когато Мария казва последните думи, явява се Луцифер. /

ЛУЦИФЕР:

Вий сили на принудата, действайте,
Вий духове на елементите, почувствайте
На вашия учител силите
И пътя изравнете,
Да може от областта на Земята
Да се обърне в царството на Луцифер
Това, което е копнеж на моето желание,
Което мойта воля следва.

/Явява се Бенедиктус. /

БЕНЕДИКТУС

Свещеният обет Мариин произвежда
В душата му сега спасителни лъчи.
Той ще цени те, но не ще се веч, на тебе подчинява.

ЛУЦИФЕР:

Аз ще се боря.

БЕНЕДИКТУС:

И борящ се на Боговете ти ще служиш.

/Завесата пада. /

ЕДИНАДЕСЕТА КАРТИНА

Същата стая както в предидущите две картини. Бенедиктус и Щрадер
влизат в стаята.

ЩРАДЕР:

Вий казахте, Мария също каза
Такива сериозни, строги думи, двамата когато
Ми се показате при пропастта на собствения ми живот.

БЕНЕДИКТУС:

Вий знаете, самите образи не са реални;
А съдържанието е това, което иска до душата
То да проникне и се в образ да разкрие.

ЩРАДЕР:

Но строго бе това, което ми говореше от тези образи:
"Къде е твойта светлина? Ти тъмнина излъчваш,
Създаваш в светлината тъмнина разбъркана! "

БЕНЕДИКТУС:

Понеже вие в пътя си духовен
Издигнахте се с една степен по-високо,
Та затова духът, който ви водеше нагоре, засвидетелства
Това, което сте постигнали по-рано, като тъмнина.
И този дух избра Мария като образ,
Защото вашата душа го тъй оформи.
Обични Щрадер, ей сега царува мощно
Във вас духът, той в бърз полет ви води,
Към степени високи на душата.

ЩРАДЕР:

И въпреки това, звучат ужасно думите в душата ми:
"Понеже си страхлив ти да излъчваш твойта светлина".
Това духът ми каза в онзи образ също.

БЕНЕДИКТУС:

Духът страхлив да ви нарича също трябваше,
Защото вашата душа наистина страхлива е.
Това, което за души по-дребни храброст бива,
В напредването онова, което било е по-рано храброст,
Се в страх превръща, който победен да бъде трябва.

ЩРАДЕР:

О, как засегнаха ме тези думи!
Романус не отдавна ми за своя план говори.
Той каза, че не трябва с Вас съединен да изпълнявам
Плануваната работа, а без да имам помощта Ви.
Тогав би подкрепял той Хилариус със всичко,
Което притежава като средства.
Но мойто възражение, че работата аз
От вас самите никога не искам да отделям,

Той заяви, че по-нататък е напразно
Усилието му. Романус е в подкрепа
На съпротивата, която спътникът на Готгетрой
Оказва на плана, без който целият живот за мене
Напълно ще изглежда ми без стойност.
Понеже двамата мъже стремят се
Полето ми за работа да ми отнемат,
Не виждам нищо друго аз пред мене,
Освен живот, на който въздух за живеене му липсва.
Че моят дух тогаз не се показва без крила,
Дължа аз на онази смелост, за която
Вий току що говорихте. - Дали обаче към това
Ще се покаже силен аз достатъчно, не мога
Да кажа днес, защото чувствам,
Как силата, която искам да разгърна,
Се същевременно обръща вредно срещу мене.

БЕНЕДИКТУС:

Мария и Йоханес неотдавна
Напреднаха те в своето ясновидство; туй което
Им пречеше по-рано, от живота си мистичен
Да сторят крачката в сетивния живот,
Не съществува вече. И в течение на времето
За вас в тях ще се намерят общи цели по-нататък.
Не като ръководство, но тъй като източник на сили
Важат на миста думите:
"Ще стане туй, което трябваше да стане".
И затова очакваме ний будни
Какво Духът като знамение ще ни покаже.

ЩРАДЕР:

На мене ми показва като образ неотдавна
Това, което трябваше да виждам като знак съдбовен.
Намирах се аз в един кораб; на самото му кормило
Аз трябваше самият да го управлявам;
Ний возихме Мария и Йоханес
Към тяхното работно място; и тогава много близо
Яви се кораб друг един; а в него
Романус със приятеля на Готгетрой.
Враждебно срещу нас се те опълчиха.
Аз против тях се борих; - и в борбата

Яви се после Ариман на тяхната страна.
Аз още виждах се в борбата срещу него,
Тогава в помощ ми яви се Теодора.
Изчезна след това от погледа самият образ.
Аз някога пред Феликс Балде и Капезиус
Посмях да кажа думите: Понесъл леко бих
Аз съпротивата, която застрашава
Сега от вълн самата моя работа; макар и при това
Да се разбие мойта воля, - аз да се държа ще мога. -
Дали сега за мене онзи образ означава,
Че съпротивата от вълн е образ
За вътрешна борба, а именно със Ариман?
Дали за таз, борба съм аз въоръжен?

БЕНЕДИКТУС:

Приятелю, да виждам мога аз в самата ви душа,
Че този образ ви показва още неузрял напълно.
Аз чувствам, силата вий можете да умножите,
Която този образ пред духовното ви зрение поставя. -
Да чувствам мога аз сега, че вий за себе си
И също за приятелите си творите сили,
Ако се правилно стремите към укрепване на вашите сили.
Това да чувствам мога аз, обаче как
Ще се изпълни то, остава ми за сега скрито.

/Завесата пада. /

ДВАНАДЕСЕТА КАРТИНА

Във вътрешността на Земята. Мощни кристални форми, прорязани от протичания подобно на лава; цялото матово светещо, отчасти прозрачно, отчасти полупрозрачно. Нагоре червени пламъци, които като че са впресовани от покрива надолу.

АРИМАН/отначало сам/:

От горе пада ми сега действителен материал,
Да го използвам трябва аз. Демонова материя
Изтича в областта на формите. - Човек един стреми се
От съществото си напълно да изкорени
Духовно вещество, което е от мен, получил.
Аз можех страстно да го вдъхновявам до сега;
Сега обаче той влечение към мистиката има

И чрез духовна светлина на Бенедиктус
Да бъде буден в мировата полунощ
Успя той. Него Луцифер
Изгуби го. Така Мария и Йоханес
Успяха от кръга на неговата светлина да се изтръгнат.
Сега към Щрадер силно аз да се придържам трябва.
Щом него ще го имам, също другите ще мога аз да увлека.
На мойто сянка веч, Йоханес
Ужасно изтъпи се; но добре ме той познава.
До него аз без Щрадер да се добера не мога.
Така е също и с Мария.
Обаче хаосът духовен, който хората намират,
Че е природа, Щрадер може би
Не ще прозре го още като тласък мой духовен;
Ще предполага сляпо, че е тъкан силова, материална
Там гдето аз отричането на духа създавам духом.
Наистина на него другите приказвали са много
За мойто същество, за мойто царство;
Но още аз напълно за изгубен не го считам.
Той ще забрави, че го Бенедиктус
Полусъзнателно при мене го изпрати,
За да изгони вярата, че аз съм само
В човешките глави една химера.
Но имам нужда аз от земна помощ, ако искам
Навреме в мойта област да го отвлека.
Сега една душа да призова аз искам,
Която счита се за толкоз умна, че за нея
Не съм аз нищо друго, освен глупава измама.
Тя служи ми понякога, когато я използвам.
/Ариман си отива и се връща обратно с душата на Фердинанд Райнеке;
По нейната форма тя е един вид негово копие; при влизането той сменя
от лицето, което представя душата, една превръзка от очите му. /

АРИМАН:

Той при вратата трябва да остави земния си ум.
Не трябва да разбира туй, което той при мене
Ще може да изпита; понеже си е честен още;
И да не иска той от мене нищо, ако би разбрал,
С какво сега аз искам да го вдъхновя.
По-късно той да го забрави трябва също.

познаваш ли ти Доктор Щрадер, който ми на мене служи?

ДУШАТА НА ФЕРДИНАНД РАЙНЕКЕ:

Той се върти насам натам по нашата земя;
Да построи в живота иска една глупост учена;
Отвява я обаче всеки вятър на живота.
На мистите хвалбите с удоволствие той слуша;
Сега пък иска Готгетрой с мъгла да обкръжи;
Но него го приятелят му обуздава,
Защото иначе пък групата от самохвалци
Ще разори му фирмата с духовни сплетни.

АРИМАН:

С такова бърбене на мене не се служи.
Сега на мене Щрадер трябва ми. Докато той
Да вярва *в себе си* напълно може,
То Бенедиктус много лесно ще успее
На хората да предаде си мъдростта.
Приятелят на Готгетрой на Луцифер могъл би
Добре да служи; Аз обаче друго трябва да постигна. -
Чрез Щрадер аз на Бенедиктус трябва да увредя.
Ако той Щрадер не ще им, по-нататък
Не ще направи нищо с другите си ученици.
Противниците ме, наистина, все още имат сили;
Те след смъртта на Щрадера все още ще го имат.
Но ако мога аз душата му сега тук още на Земята
Да я объркам *в себе си*, това ще произведе
За мене това, че по-нататък Бенедиктус вече
Не може да използва човека като преден впряг за себе си.
Но в книгата аз на съдбата вече съм прочел,
Че скоро ще на Щрадера животът свърши,
А Бенедиктус неспособен е това да види.
Ти вярваш, че аз съм измислица на глупавите само.
Но много добре разсъждаваш, тъй че слушан биваш.
Иди при Щрадер незабавно и му обясни,
Че механизмът му несполучлив е;
Че обещаното той не изпълни,
Това дължи той не единствено на време неблагоприятно,
А на това, че механизма той погрешно е замислил.

ДУШАТА НА ФЕРДИНАНД РАЙНЕКЕ:

Добре съм за това подготвен аз. Отдавна
Е мисълта ми само над това насочена,
Как аз добре на Щрадер мога да докажа,
Че той по пътища погрешни ходи.
Кога човек подобно нещо първо с мисли
През много нощи умно го наглася,
Той много лесно вярва, неуспехът че не се дължи
На мисленето, а от въвн той иде само.
Наистина при Щрадер положението е плачевно;
Ако се би държал той без мъгливата мистичност
И умно би могъл да ползва своя ум и своето чувство,
Тогава за човечеството от богатите му дарби
Се би получила голяма полза.

АРИМАН:

Сега ти трябва да се въоръжиш остроумно.
Това да бъде твоя цел, че Щрадер
Да не намери вече вяра в себе си самия.
Тогава в бъдеще той също не ще иска
Да се държи при Бенедиктус, и тогава
Последният на себе си и своите основи ще разчита.
Но те не са на хората приятни.
Ще бъдат все повече мразени те на Земята,
И колкото по-истински да се покажат искат.

ДУШАТА НА ФЕРДИНАНД РАЙНЕКЕ:

На мене вече ми идеята изникна, как на Щрадер
Да му докажа, мисленето му че е погрешно.
Защото неговият механизъм има една грешка,
А той не може да я осъзнае.
На мистите мъглата за това му пречи.
Аз с мойто трезвеност ще мога
Да му направя много по-добри услуги.
Това от дълго време вече исках;
Но аз не знаех как да го направя.
Едвам сега се чувствам за това аз *озарен*.
Сега ще трябва всичко с поглед добре да обгърна,
Коего Щрадер убеди ще върху истината.

/Ариман извежда душата на Райнеке навън, и поставя на лицето, което представлява душата, преди тя да е напуснала неговата област, отново превръзката на очите. /

АРИМАН/самичък/:

Ще може този да направи ми добри услуги.

Че на Земята тази светлина на мистите направо ме изгаря.

Аз трябва там да действам по-нататък,

Без мистите делата ми да могат да открият.

/Явява се душата на Теодора. /

ДУШАТА НА ТЕОДОРА:

До Щрадер можеш да проникнеш ти, но аз съм

До неговата страна; тъй като мене той намери

По пътя светъл на душата, е че с мене свързан

Тъй както в областта духовна

Така и на Земята в живота сетивен.

АРИМАН:

Щом тя действително не го оставя

Догде той още на Земята пребивава

Борбата ми изгубена ще бъде, но все пак аз се надявам

Накрая че ще може той да я забрави.

/Завесата пада. /

ТРИНАДЕСЕТА КАРТИНА

По-голяма приемна стая в дома на Хилариус. При вдигането на завесата Хилариус и Романус разговарят един с друг, по-късно Капезиус, Феликс Балде, Секретарят, Филия.

ХИЛАРИУС:

Аз с болка трябва да ви кажа, мой приятелю,

Че мене този възел на съдбата, който тука

Се образува в моя кръг, направо ме премазва.

Върху какво ще трябва да градим, когато виждам как се всичко колебае?

Чрез вас сега на Бенедиктус учениците

От целите ни са държани настрана; и Щрадер

С горчиви мъки на съмнението утежнен е.

Един човек, със хитрост който и с омраза

Можа да му докаже, уж че

Той с неговия механизъм невъзможен бил по себе си,
Че възпрепятства му не само външна съпротива. -
На мене ми животът никакви плодове не донесе.
Копнеех постоянно за дела. - Обаче мисли
За тяхното провеждане в живота винаги ми липсваха.
Жестоко ме измъчваше душевната пустиня
И постоянно ме крепеше само мойто виждане духовно.
Но въпреки това, при Щрадер то можа да ме излъже.

РОМАНУС:

Аз често чувствах, като че кошмар
Болезнено върху душата ми да легне иска,
Когато думите ви чрез течението на нещата
Оказваха се винаги като голяма грешка
И значи виждането ви духовно бе измама.
Кошмарът стана ми учител вътрешен мистичен;
Разви той в мене едно чувство,
Кое то ми сега разсъдъка то осветлява. -
Вий сляпо вървахте в духовното си виждане;
Така то като грешка може там да се яви,
Където сигурно до истината уж ви водеше.
При Щрадер вие правилно видяхте, въпреки това,
Кое то остроумният човек можа да му докаже.

ХИЛАРИУС:

Нима сега не се разклати вярата ви и държите
На мнението твърдо, що по-рано имавте за Щрадер?

РОМАНУС:

Аз тази вяра основателно си образувах,
Ти няма нищо общо с Щрадеровите приятели,
И мойте основания остават, независимо
Дали се механизмът му оказва правилен или погрешен.
Макар тоя с него да се е излъгал, въпреки това
Чрез грешката човекът истината трябва да намери.
Почувствах тайната, която те съдържат
На световите пътищата трудно се издирват.
На мене, мой приятелю обичен, подобава ми да чакам
Догде духът посоката да ми покаже иска,
Която подходяща е за мойто виждане.

/Хилариус и Романус излизат от дясната страна; От лявата влизат Капезиус и Феликс Балде. Секретарят ги въвежда в стаята. /

СЕКРЕТАРЯТ:

Аз мислех, днес че Бенедиктус
От своето пътуване ще се завърне, но
Сега той още не е тука, Вий навярно
Ще го намерите, ако потърсите го утре.

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Ще можем ли с приятеля ни Готгетрой да поговорим?

СЕКРЕТАРЯТ:

Аз ще му кажа тук да дойде.
/Секретарят излиза. /

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Това, което изживели сте, наистина е много важно.
Не бихте ли могли да ми повторите разказаното?
Човек добре да преценява тези нещо може само
Когато ги напълно точно ги в духа си схване.

КАПЕЗИУС:

Бе тази сутрин, аз когато
Повярвах, че се приближих до настроение мистично;
Мълчаха сетивата, споменът мълчеше също.
Очакващ аз живеях само ставане духовно.
Яви се първо онова, което вече беше ми добре познато.
Обаче след това напълно ясно пред духовния ми поглед
Застана Щрадеровата душа. Тя първо не говореше,
Аз имах време да обсъдя мойта будност.
Но скоро чух аз също много ясно неговите думи:
"Не се отдалечавайте от истинското настроение на миста",
Така звучаха те, като че идваха дълбоко от душа му.
И след това той каза подчертаващ думите:
"Не се стреми към нищо; - а спокоен ти бъди;
Душата вътре в нея цялостно в очакване да бъде -
Това е настроение на миста. - То събужда се
От само себе си - нетърсено в течението на живота,
Кога душата правилно укрепнала е била. -
Когато тя със силата на мислите духовно търси.

Такова настроение то често идва в часове спокойни,
Но също в буря на делата; то тогава иска само
Душата да не се без мислене оттегли
От нежното виждане на ставане духовно".

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Това звучи почти като отзвук на моите думи,
Обаче не във пълния им смисъл.

КАПЕЗИУС:

Когато го човек добре обмисли би могло то
Да бъде също и на думите ви смисълът обратен.
И до това тълкуване човек напълно приближава,
Когато прецени това, което той ми по-нататък каза:
"Обаче който настроение мистично в себе си изкуствено създава,
Той внася само своята вътрешност в *самия себе*;
Тъче си той наистина пред царството на светлината
На собственото свое действие душевно тъмнината.
Чрез мистиката който искал би това да търси
Убива ясновидството си той с илюзия мистична".

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

Това не може нищо друго то да бъде освен моите думи
Обърнати чрез Щрадеровия способ духовен,
Отекващи като мистична лоша грешка във душата ви.

КАПЕЗИУС:

Последни бяха също думите на Щрадер тези:
"Не може света на духа човекът да намери
Когато търсейки би искал сам да го отвори.
В душа такава истината не звучи,
Която тя е търсила години много".
/Явява се Филия видима само за Капезиус. Чрез своето поведение
Феликс Балде показва, че той не разбира това, което следва. /

ФИЛИЯ:

Капезиус, ако обърнеш скоро ти внимание
Върху това, нетърсено което в търсенето ти яви се,
Ще укрепи то светлината с цветовете си многообразни;
Тя с образи ще те проникне живо,
Защото силите душевни са на теб, разкриват.

Това, което слънчевото същество на твойто Себе свети,
Ще понижи за теб, Сатурновата зряла мъдрост.
Тогаз на твойто виждане ще се разкрие
Това, което като земен жител да разбереш можеш.
Тогава аз самата при Пазача ще те водя,
Безспирно бдящ на прага за света духовен.

ФЕЛИКС БАЛДЕ:

От чужди кръгове за мене думи звучат,
Звукът им не създава светло битие.
Така за мене те не са действителни напълно.

КАПЕЗИУС:

Това, което Филия като упътване ми даде,
То трябва да ме ръководи, щото в бъдеще
На мене духом да ми се разкрие също
Това, което още като човек земен
В кръга на моя живот да разбирам мога.

/Завесата пада. /

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА КАРТИНА

Същата стая както в предидущата картина. В началото на сцената жена-та на Хилариус в разговор с началника на бюрото. /

ГОСПОЖА ХИЛАРИУС:

Съдбата тя сама като че ли не искаше да стане това дело,
Кое то моят мъж го считаше за толкова необходимо,
Почти така изглежда, - щом помислим колко се обвъркаха
Самите нишки, що завързва тази сила
Във възел, който здраво тука ни обвързва.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Във възела на съдбата, който за ума човешки
Наистина неразрешим изглежда.

Тогаз разрязан трябва той да бъде.

Не виждам никаква възможност друга,
Освен сега разрязване да се получи,
Между съпруга Ви и моя жизнен кръг.

Г-ЖА ХИЛАРИУС:

От Вас да отдели се, - никога това съпругът ми не ще направи;
Това против духа на фирмата би било,
От неговият скъп баща запазен още,
Комуто синът иска да остане верен.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Не е ли вече нарушена тази вяност?
Защото целите, които си Хилариус поставя,
Съвсем не са в оназ посока,
Която тоя дух е искал постоянно да поддържа.

Г-ЖА ХИЛАРИУС:

Сега на моя мъж зависи щастието му в живота,
От туй, дали ще той постигне тази цел.
Видях аз как душата му преобрази се,
След като тази цел светкавично
Роди се в неговата мисъл. Той в живота
Намери само мрачна пустота душевна.
Стремеше се той да и скрива от приятелите свои.
Но вътрешно тя още повече го консумираше.
По-рано той се считаше нищожен,
Защото мислите не искаха в душата му да се родят,
Които цели за живота му да бъдат,
Когато след това планът за делото мистично
Застана пред душата му, той подмлади се,
Бе друг човек, бе постоянно радостен; - със тази цел
Почувства се достоен за живота. -
Че Вие на плана му ще се противите,
Не му минаваше през ум, докато той разбра това.
Това за него беше удар, както никога в живота
Не беше сполетявал го по-рано.
Да знаехте, какво изстрада той чрез Вас,
Смекчили бихте твърдостта си.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Да се поставя против мойто убеждение,
Изглежда ми като че бих изгубил
Достойнството човешко. Щрадер аз да виждам
До мене да стои, ме би потискало безкрайно.
Но аз реших да нося тази тежест,

Защото подкрепена бе тя от Романус, който аз разбирам,
След като той за Щрадер ми говори.
Това, което той ме каза, бе за мене
Началото на мойто ученичество духовно.
От думите му силата пламтеше,
Която действено в душата ми премина;
Аз никога по-рано още не я чувствах.
Съветът му за мене важен е и даже ако
С разбиране не мога да го следвам.
Единствено за Щрадер се застъпи той, Романус;
Участието на останалите мисти в това дело
Изглежда му не само вредно;
Той счита, че за мистите е то опасно.
За мене толкова е ценно мнението на Романус,
Че аз сега да вярвам трябва, ако Щрадер
Би в делото участвувал без своите приятели,
Това за него на съдбата знак би трябвало да бъде.
Показва този знак, че той при своите приятели
Ще трябва да остане, и в стремежа си мистичен
Едвам по-късно подтици за външно действие
Ще трябва да си създаде. Че той до своите приятели
В последно време е повече близо, нежели по-рано,
След като те за кратко време се от него отчуждиха,
Това поражда в мене вярата, че той
Ще себе си намери в своето положение, и даже
Ако целта си бе видял сега като изгубена.

Г-ЖА ХИЛАРИУС:

Вий гледате човека само с онзи поглед,
Романус който е можал да Ви отвори.
Но безпристрастно трябва Вий да го разгледате.
Той може на духовния живот да отдаде се
Така, че да изглежда от Земята цялостно откъснат.
Тогаз духът за него е напълно нещо настоящо.
Тогава Теодора още в живота.
Човек говори с него като че ли
Намира се и срещу нея. Много мисли могат
Да предадат духовно вижданото в думи,
Които след това създават убеждение;
Това, което Щрадер казва, то в самите думи действа.
Личи, че вътрешното свое изживяване,

Което в чувство доставя иначе доволство,
Той малко го цени, че като мист той постоянно
Предава ръководството на подтика изследователски.
И затова чрез мистиката също не обърква
Самият смисъл на науката, която
Практично се в живота служещ показва. Вий се постарайте
Да видите това у него и чрез него също научете
Че мнението му за своите приятели
Ще може да цени се по-високо от това,
Което е можал Романус да добие.

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

За мене в положението настоящо,
Което е далеч от мислен обикновено,
Изказано от Романус мнение е здрава почва,
Върху която мога да стоя. Ако се впусна
Аз в областта му, що до мистиката ме довежда,
Аз имам нужда от такова ръководство,
Което може да ми даде само онзи,
Успял доверието мое да спечели чрез това, което
За неговото същество напълно мога да разбирам
/Влиза Секретарят. /

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Вий сте напълно разстроен, приятелю, какво се случи?

СЕКРЕТАРЯТ

Преди няколко часа е починал Щрадер!

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Починал Щрадер?

Г-ЖА ХИЛАРИУС:

Щрадер мъртъв! - но Хилариус къде е?

СЕКРЕТАРЯТ:

Той в неговата стая се намира. . .

Вестта го като че парализира,

Когато за смъртта на Щрадерта научи.

/Жената на Хилариус излиза, секретарят е следва. /

НАЧАЛНИКЪТ НА БЮРОТО:

Умрял е Щрадер! Но нима действително е това?

Сънят духовен ме обхваща вече от това,
Кое то толкоз много слушах. На съдбата силата показва
Лицето свое сериозно. Тук тя нишките насочва.
Ти, моя мъничка душа. Каква му сила
Улавя нишките на твоята съдба сега,
Че тя участвува във този възел:

Ще стане туй, което трябвало да стане!

защо ме тези думи не напуснаха
от онзи час, когато Щрадер
пред Готгетрой и мене ги изрече?
Като че ли дойдох от друг свят,
Така звучаха те; като че казани в духовно изстъпление!
Какво да стане трябваше? Аз чувствам, че тогава
Светът духовен ме обзе напълно.
В онези думи прозвуча езикът му за мене-;
Той сериозно ми звучи; - как мога да го разбера?

/Завесата пада. /

ПЕТНАДЕСЕТА КАРТИНА

Същата стая както в предишната картина. Там седи болногледачката на Щрадер. След като е вдигната завесата, в стаята влиза секретарят, по-късно Бенедиктус, Ариман.

СЕКРЕТАРЯТ:

Тук скоро ще яви се Бенедиктус
За да получи от самата Вас известието. -
Той беше отпътувал и токущо се е върнал.
Велик човек бе Доктор Щрадер.
Аз отначало вярно никаква не храних
В плана велик на Готгетрой;
Обаче тъй като присъствах често, кога Щрадер
Показваше това, което е за работата нужно,
Изгуби сила всяко мое възражение.
Разумно винаги, за всичко с най-високо чувство,
Кое то е възможно и целенасочено със сигурност.

А при това стремеж, целта последна винаги
Да бъде от самата работа изведена;
Да не приема нищо предварително мисловно само.
Отнасяше той напълно като мист същински;
Тъй както хората далечен и прекрасен изглед искат
Да гледат от един планински връх,
Очакват на върха да стигнат
И предварително не си измислят един образ.

БОЛНОГЛЕДАЧКАТА:

Един човек с големи дарби и със силен дух;
Аз в малкото, недълго време,
В което му услугите последни на Земята
Наложи ми се да окажа, тъй се възхищавах
На таз, душа велика. А тя милата
За седемте години само рядко щастие
Изпита на Земята, иначе самотна беше тя напълно.
На него мистите предложиха му мъдростта.
Но ТОЙ се от любов нуждаеше, - която много форми
В живота си създава, за да може да се прояви.
Това, което тази душа търсеше мистично, беше
Необходимо то за неговия огън благороден на душата,
Тъй както отидохт чрез сън за дейността на тялото.

СЕКРЕТАРЯТ:

За него мъдростта на мистите бе също извор
На творчество; - при него всичко бе от нея
Изпълнено всецяло винаги в прекрасен смисъл.

БОЛНОГЛЕДАЧКАТА:

Понеже той естествено да люби трябваше безспирно,
С душата си едно да стане с всичко,
Което искаше да бъде на живота съдържание за него.
Последната му мисъл беше все за работа, на която
С любов, всецяло той се беше посветил. - -
Тъй както хората разделят се от съществата,
Които любят, тъй душата и на Щрадер отдели се
От работата земна, на която бе с любов отдаден.

СЕКРЕТАРЯТ:

Но той действително в духа живееше

И Теодора винаги стоеше като жива
Пред него -; ето така чувстват истински души на мисти.

БОЛНОГЛЕДАЧКАТА:

Това защото с него свързва се тя самотата.
В смъртта стоеше още тя пред него.
От нея отзован за да завърши своето дело
В духовни светове, така яви се той на себе си самия.
За Бенедиктус той написа, само малко часа
Преди да си замени, думите, които аз сега
Да му предам желая според негова поръка.

Така животът наш върху Земята
Да продължава трябва със загадъчност; -
Обаче осветлен от хора слънчеви, какъвто той е,
Такива, от които другите като планети
Да получат светлината даваща живот.
/Бенедиктус влиза в стаята, секретарят излиза. /

БОЛНОГЛЕДАЧКАТА:

Написа малко редове все още Щрадер,
Преди да го напуснат силите напълно.
Аз ги предавам на приятеля на мистите.

БЕНЕДИКТУС:

Когато тези думи той написа,
Къде все още пребиваваше душата му накрая?

БОЛНОГЛЕДАЧКАТА:

Живееше все още първо в неговата мисъл
Планът последен на живота му; и после Теодора
В духа се съедини с него; щом това почувства
Душата му се кротко отдели от неговото тяло.

БЕНЕДИКТУС:

Благодаря ти, вярно същество, за служба
Която ти оказа му тук на Земята.
/Болногледачката излиза. Бенедиктус прочита последните думи на
Щрадер/

"Приятелю Любим, понеже аз почти като премазан се почувствах,

Кога разбрах, че съпротивата не само
От вѣн за мойто творчество възниква,
Че недостатъци от вѣтре в мислите основни
Се пречецо изправят в моя път,
Видях отново онзи образ, за който
Ви бях разказвал неотдавна. Но тогава
Различен беше краят му. Не Ариман
Ми се яви като воюващ; а неговото място
Яви се на душата ми един посланик на духа,
Чиято форма ме накара да почувствам ясно,
Че тя е собственото ми погрешно мислене.
Тогава аз си спомних думите, които Вие
Ми казахте, че трябва да укрепна силите си на душата.
И след това веднага пратеникът на духа изчезна". -
Тук следват още малко думи, . Да ги прочета
Не мога аз - закрива ми ги един хаос,
Тъчащ активно булото на мислите.
/Явява се Ариман, Бенедиктус го вижда. /

Ти кой си, който се от моя хаос
В кръга ме на душата оживяваш като сянка?

АРИМАН/за себе си/:
Той вижда ме, обаче не познава ме сега.
Така той още не доставя ми ужасното страдание,
Кога до него аз да действам искам.
/Към Бенедиктус. /

Аз мога по-нататък да ти съобща това, което Щрадер
За собственото ти добро да повери ти иска,
И за мистичен път на твоите ученици.

БЕНЕДИКТУС:
Мистичният ми кръг ще знае постоянно
Да свързва се с душата на самия Щрадер,
Макар и по-нататък мостове да не съставя вече
Сетивното им битие. Но пратеник духовен иска
До нас да приближи се, който се разкрива
От световите гдето Щрадер сега пребивава.
Така доверие той трябва първо да добие. - -
Това той може само, щом напълно познаваем

На нашето духовно виждане да освидетелства се иска.

АРИМАН:

Но вие се стремите към себепознанието само;
Тогава трябва чуждото духовно съществуване,
Което иска да послужи ви, да се покаже
Тъй като част на собственото ваше себе, кога трябва
До вас самите да застане *познаваемо*.

БЕНЕДИКТУС:

Ти който и да бъдеш, на доброто ще послужиш само,
Кога не искаш в себе си самия да стремиш се,
Когато в мислене човешко се изгубиш
И тъй отново ще възкръснеш в ставането на света.

АРИМАН:

Сега настъпи вече време, щото много бързо
Аз от кръга му да изчезна; щом духовно виждане
Ще може *да ме мисли* също в моята действителност
За него скоро в неговото мислене възниква
Едната част на силата, която бавно ме унищожава.
/Ариман изчезва. /

БЕНЕДИКТУС:

Едвам сега познах аз Ариман, тоз, който
От тук избяга, но присъствието свое
Издава в мойто себе мисленно.
Той мислене човешко се стреми да заблуди,
Защото своето страдание намира в неговите извори
Чрез своята от миналото наследена грешка.
Не знае още, че спасение за него
Ще се получи само в бъдеще, когато неговото същество
Отново в огледалото на това мислене ще се намери.
Така се той на хората показва, не обаче
Такъв, какъвто той действително се чувства.
Разкриващ се, обаче също скриващ се,
Благоприятния момент при Щрадер той опита
За своите цели да използва сега.
Чрез него искаше той също и приятелите му да хване;
Обаче в бъдеще да скрие не ще може вече
Лицето си пред моите духовни ученици.

Те трябва да го мислят също в будно състояние,
Когато той във виждането им ще властвува. - -
Те неговите множествени форми ще познаят,
С които иска да се скрива той, когато
Да се разкрие трябва на човешките души.
Но ти, о Щрадер, слънчева душа узряла,
Която чрез укрепване на своите духовни сили
Измамващия пратеник накара да изчезне,
Като звезда духовна на приятели си ще светиш,
Живота на Йоханес и Мария
Със твойта светлина ти в бъдеще ще винаги проникваш;
Така чрез тебе те ще станат все по-силни,
Ще се въоръжат за своите дела духовни,
Ще освидетелстват се също с мисъл силна
Когато тъмний Ариман ще иска, затъмняващ мъдростта
Да спусне хаосова тъмнина
Над будното напълно виждане духовно.

/Завесата пада. /

К Р А Й